

VÍSINDASTARF

Á LANDSPÍTALA - HÁSKÓLASJÚKRAHÚSI

2001

VÍSINDASTARF Á LANDSPÍTALA - HÁSKÓLASJÚKRAHÚSI

Í fyrsta sinn fylgir með ársskýrslu Landspítala - háskólasjúkrahúss sérrit sem fjallar um þá vísindastarfsemi sem unnin var á sjúkrahúsinu og af starfsmönnum þess á liðnu ári, þ.e. almanaksárinu 2001. Það hefur lengi verið ljóst að mjög umfangsmikið vísindastarf er unnið innan veggja spítalans og af starfsmönnum hans í samstarfi við aðra. Nýlega hefur með alþjóðlegri tölfraði verið staðfest hvað þetta framlag vísindamanna spítalans er í raun geysimikið. Skort hefur greinargóða, heildstæða samantekt yfir þessar rannsóknir, hverjir stunda þær og annað er að starfinu snýr.

Ritið kemur út í tengslum við kynningu á vísindastarfi á Landspítala - háskólasjúkrahúsi undir heitinu „Vísindi á vordögum“ en „Vordagar Landspítala - háskólasjúkrahúss“ urðu til á síðasta vori og verða árlegur viðburður.

Á ársfundardegi spítalans þann 10. maí 2001 urðu annars vegar þau ánægjulegu tímamót, hvað vísinda- og kennslustarf í spítalanum áhrærir, að forstjóri LSH og rektor HÍ, ásamt ráðherrum mennta- og heilbrigðismála, undirrituðu samstarfssamning milli spítalans og Háskólans og hins vegar að haldnir voru fyrirlestrar og kynnt á veggspjöldum nærri 40 vísindaverkefni unnin á spítalanum.

Á árinu var með margvíslegum hætti unnið að því að renna stoðum undir vísindastarfið. Stofnaður var vísindasjóður LSH með sameiningu vísindasjóða Landspítala og Borgarspítala/Sjúkrahúss Reykjavíkur. Allir háskólamenntaðir starfsmenn spítalans geta sótt í sjóðinn. Í stjórn hans sitja fulltrúar hinna ýmsu háskólastétta. Eru nú í fyrsta sinn með myndarlegum hætti veittir styrkir úr hinum nýja sjóði.

Á árinu var einnig stofnað til vísindaráðs Landspítala - háskólasjúkrahúss sem er skipað sjö mönnum. Meginhlutverk þess er að vera stjórnarnefnd, framkvæmdastjórn og skrifstofu kennslu, vísinda og þróunar til ráðgjafar um vísindastarf á sjúkrahúsinu, vísindastefnu þess og ráðið á ennfremur aðild að úthlutun styrkja úr vísindasjóði LSH.

Síðast en ekki síst ber að nefna vísindastefnu Landspítala - háskólasjúkrahúss sem mótuð hefur verið í vetur, m.a. af vísindaráði LSH. Hefur stefnan nýlega hlotið samþykki stjórnarnefndar og er kynnt nú á „Vordögum LSH“.

Skipulagsvinnu skrifstofu kennslu, vísinda og þróunar (SKV) var haldið áfram til að þjóna með markvissum hætti kennslu- og vísindastarfi í spítalanum.

Fyrsta sérrit um vísindastarf á LSH ber þess nokkur merki að vera verk í mótun. Bæta má framsetningu efnis og vitað er að ýmsum vísindamönnum spítalans tókst ekki að koma verkum sínum á framfæri við ritstjórn í tíma. Reynslan af vinnu við þessa útgáfu gerir okkur kleyft að gera ritið enn betur úr garði á næsta ári. Ennfremur teljum við einsýnt að í samantekt sem þessari búi mikið kynningargildi fyrir háskólasjúkrahúsið. Hún bregður ljósi á hið þrjúþætta hlutverk Landspítala - háskólasjúkrahúss, sem er þjónusta við sjúklinga, kennsla og rannsóknir.

Magnús Pétursson
forstjóri

Gísli Einarsson
framkvæmdastjóri kennslu, vísinda og þróunar

VÍSINDASTEFNA LANDSPÍTALA - HÁSKÓLASJÚKRAHÚSS

Landspítali - háskólasjúkrahús gegnir veigamiklu hlutverki í því að efla heilbrigðisvísindi hér á landi. Leit nýrrar þekkingar og þróun tækni eru forsendur framfara og þess að spítalinn geti veitt þjónustu í hæsta gæðaflokki. Spítalinn er háskólasjúkrahús og sem slíkt hluti af hinu alþjóðlega vísindasamfélagi. Metnaðarfull vísindastefna er leiðarljós og hvatning fyrir stjórnendur og starfsmenn spítalans en um leið almenn yfirlýsing um vilja Landspítala - háskólasjúkrahúss til að gegna veigamiklu hlutverki í vísindastarfi. Vísindastefna og viðleitni spítalans á sviði vísinda á sifellit að vera til umræðu og endurskoðunar af starfsmönnum, almenningi, stjórnendum og stjórnvöldum.

Markmið og viðleitni Landspítala - háskólasjúkrahúss er lýst í eftirfarandi meginviðhorfum:

- 1 Rannsóknarhlutverk spítalans felur í sér bæði sköpun nýrrar þekkingar og hagnýtingu rannsóknarniðurstæðna, íslensku samfélaga til hagsbóta.
- 2 Fræðilegt starf þarf að standast samanburð á alþjóðlegum vettvangi og spítalinn á að vera í fararbroddi í þróun heilbrigðisvísinda á Íslandi.
- 3 Vísindarannsóknir skulu vera í samræmi við alþjóðlega viðurkennd siðfræðileg markmið.
- 4 Spítalinn skal leitast við að tryggja starfsfólki sínu tíma, aðstöðu og frjótt starfsumhverfi til að stunda rannsóknir í grunnvísindum sem og hagnýtum fræðum.

Landspítali - háskólasjúkrahús mun vinna að framgangi vísindastefnu sinnar með fjölþættum hætti og eiga nána samvinnu við rannsóknar- og menntastofnanir sem vinna að menntun heilbrigðisstétta og heilbrigðisvísindum. Þetta verður gert með eftirfarandi hætti:

- 1 Í samningum spítalans og menntastofnana verði vísinda- og rannsóknarsamstarf tryggt og til þess hvatt með skýrum gagnkvæmum stuðningi og aðgerðum. Ennfremur verði í framtíðaruppbyggingu Landspítala - háskólasjúkrahúss lögð áhersla á samtíðinn rannsóknna, kennslu og þjónustu.
- 2 Spítalinn mun efla samstarf við Háskóla Íslands og aðra skóla, innlenda og erlenda, sem tengjast starfsemi spítalans og menntun heilbrigðisstétta.
- 3 Þverfaglegt rannsóknarstarf verði eflt, bæði innan spítalans og við vísindamenn utan hans.
- 4 Stuðlað verði að samvinnu við lífvísinda- og lyfjafyrirtæki, heilbrigðistækni- og upplýsingatæknifyrirtæki, innlend og erlend.
- 5 Unnið verði að stofnun heilbrigðisvísindastofnunar á lóð spítalans í samvinnu við Háskóla Íslands, aðra skóla og einkaaðila. Með tilkomu slíkrar stofnunar kemst á frjótt umhverfi til uppbyggingar vísinda og aðstaða til að bjóða frumkvöðlum samstarf í nánd við starfsmenn spítalans og þá sem samstarf eiga við hann.
- 6 Aðstaða til klínískra rannsókna verði byggð upp og styrkt. Rannsóknasetur verði skilgreindur hluti af starfsemi spítalans og rannsakendum til aðstoðar á öllum stígum rannsóknastarfsins, allt frá umsóknnum um fjármagn, siðfræðimál, tölfræðivinnslu og birtingu og útgáfu niðurstaðna.
- 7 Landspítali - háskólasjúkrahús tryggir starfsfólki aðgang að góðu vísindalegu bókasafni með rafrænum tímaritum og gagnasöfnum.

- 8 Starfsfólki verði gefinn kostur á að sækja um launað rannsóknaleyfi á vegum spítalans. Árlega verði tiltekinn starfstími veittur í þessum tilgangi í fjárhagsáætlun Vísindasjóðs LSH og spítalans.

Landspítali - háskólasjúkrahús vill byggja upp öflugan vísindasjóð sem veitir styrki á samkeppnisgrundvelli. Úr Vísindasjóði Landspítala - háskólasjúkrahúss skal veita styrki bæði til byrjenda í rannsóknum sem og reyndari rannsakenda. Stefnt skal að því að koma upp sérstökum tækjakaupasjóði, ætluðum til að styrkja kaup á tækjum til vísindarannsókna. Í fjárhagsáætlun spítalans skulu tilteknir þeir fjármunir er starfsfólk spítalans hvatt til að sækja um styrki úr öðrum rannsóknarsjóðum, jafnt innlendum sem erlendum. Spítalinn mun eftir fongum aðstoða starfsfólk við gerð umsókna.

Landspítali - háskólasjúkrahús mun vinna að því að setja skýrar siðareglur fyrir vísindastarf og hafa lög og reglur, sem vísindarannsóknir lúta, rannsakendum aðgengilegar á heimasíðu spítalans.

Landspítali - háskólasjúkrahús hvetur starfsfólk sitt til að kynna rannsóknarniðurstöður á innlendum og erlendum vettvangi sem gerir strangar fræðilegar kröfur. Jafnframt verði mikilvægar niðurstöður kynntar almenningi, m.a. með kynningu í húsakynnum spítalans. Árlega verði sameiginleg kynning á vísindavinnu starfsfólks spítalans á „Vísindum á Vordögum“, með fyrirlestrum og veggspjöldum og viðurkenning veitt þeim starfsmanni sem skarar fram úr. Spítalinn birtir árlega ritkrá starfsfólks með stuttum útdrætti.

Spítalinn mun móta, í samvinnu við Háskóla Íslands, meðferð höfundaréttar og eignarhalds á rannsóknarniðurstöðum. Enn fremur reglur um fjárreiður vísindasjóða og meðferð rannsóknargagna.

Skrifstofa kennslu, vísinda og þróunar Landspítala - háskólasjúkrahúss er starfsfólki spítalans til aðstoðar við vísindastarf hvers konar. Vísindaráð Landspítala - háskólasjúkrahúss er stjórnarnefnd og framkvæmdastjórn LSH til ráðgjafar um vísindastarf á spítalanum.

Samþykkt af stjórnarnefnd LSH

2. maí 2002

VÍSINDARÁÐ LSH

Vísindaráð LSH:

Gunnar Sigurðsson prófessor, formaður
Auðna Ágústsdóttir hjúkrunarfræðingur
Brynjar Karlsson eðlisfræðingur
Eiríkur Örn Arnarson sálfræðingur
Kristín Björnsdóttir hjúkrunarfræðingur
Sigurlaug Sveinbjörnsdóttir læknir
Þórarinn Gíslason læknir

Ritari vísindaráðs er María Henley

VÍSINDASJÓÐUR LSH

Skipulagsskrá Vísindasjóðs Landspítala – háskólasjúkrahúss

1. gr. Sjóðurinn heitir Vísindasjóður Landspítala - háskólasjúkrahúss. Heimili hans og varnarþing er í Reykjavík.

2. gr. Stofnfé sjóðsins er kr. 35.710.055. Það er fé sem var í Vísindasjóði Borgarsjúkrahúss Reykjavíkur þann 1. janúar 2001 kr. 33.710.055, en sá sjóður var stofnaður til minningar um Þórð Sveinsson, lækni og Þórð Úlfarsson, flugmann, með skipulagsskrá staðfestri 5. janúar 1964 og fé úr Vísindasjóði Landspítalans 10. maí 2001 kr. 2.000.000, en starfsreglur hans voru samþykktar af heilbrigðisráðherra þann 31. október 1994.

3. gr. Tilgangur sjóðsins er að styrkja og efla vísindarannsóknir, athuganir og tilraunir í vísindalegum tilgangi á Landspítala - háskólasjúkrahúsi eða í náinni samvinnu við það. Aðild að sjóðnum eiga allir háskólamenntaðir starfsmenn LSH.

4. gr. Stjórn sjóðsins skipa fimm menn. Einn skal tilnefndur af læknaáði LSH, einn af hjúkrunaráði LSH og einn af skrifstofu kennslu, vísinda og þróunar. Skulu tveir tilnefndir af stjórnarnefnd LSH og annar þeirra vera formaður og hinn úr hópi annarra háskólastétta en lækna og hjúkrunarfræðinga. Skipunartími stjórnar er fjögur ár. Stjórnin ákveður hversu miklu fé skuli úthluta hverju sinni. Úthlutun styrkja fer fram einu til tvisvar sinnum á ári að fengnum tillögum úthlutunarnefndar. Stjórnin skipar úthlutunarnefnd og setur henni starfsreglur.

5. gr. Tekjur sjóðsins eru:

- Árlegt framlag LSH samkvæmt ákvörðun stjórnarnefndar.
- Framlög fyrirtækja vegna rannsóknasamninga við LSH og starfsmenn hans.
- Framlög frá opinberum aðilum og einstaklingum.
- Gjafir sem sjóðnum berast.
- Vaxtatekjur.
- Aðrar tekjur.

Stjórninni er skylt að ávaxta fé sjóðsins á sem hagkvæmasta hátt. Ekki má skerða höfuðstól sjóðsins við úthlutun styrkja svo mikið að ekki standi ávallt eftir a.m.k. kr. 25.000.000 sem haldi verðgildi sínu á hverjum tíma.

6. gr. Reikningsár sjóðsins er almanaksárið. Skrifstofa fjárreiðna og upplýsinga LSH annast fjárreiður sjóðsins og bókhald f.h. sjóðsstjórnar. Reikningar sjóðsins skulu endurskoðaðir af Ríkisendurskoðun og þeir birtir með ársskýrslu LSH.

7. gr. Samþykki meirihluta stjórnar sjóðsins þarf til að breyta skipulagsskrá þessari. Leita skal samþykkis stjórnarnefndar LSH fyrir breytingunum. Verði sjóðurinn lagður niður rennur fé hans til annarrar sambærilegrar starfsemi.

8. gr. Leita skal staðfestingar dómsmálaráðherra á skipulagsskrá þessari. Jafnframt fellur úr gildi skipulagsskrá Vísindasjóðs Borgarsjúkrahúss Reykjavíkur sem staðfest var þ. 5. janúar 1964 svo og starfsreglur Vísindasjóðs Landspítalans staðfestar af heilbrigðis- og tryggingamálaráðherra 31. október 1994.

Samþykkt á fundi stjórnarnefndar Landspítala - háskólasjúkrahúss 8. maí 2001.

Stjórn Vísindasjóðs LSH:

Magnús Pétursson forstjóri, formaður
Bjarni Þjóðleifsson yfirlæknir
Gísli Einarsson framkvæmdastjóri kennslu, vísinda og þróunar
Herdís Herbertsdóttir hjúkrunarfræðingur
Þorbjörg Guðnadóttir sviðsstjóri reikningshaldssviðs

SÍÐANEFND LSH

Síðanefnd Landspítala - háskólasjúkrahúss starfar á ábyrgð stjórnar- nefndar sjúkrahússins, skv. lögum um réttindi sjúklunga nr. 74/1997 og reglugerð nr. 552/1999 um vísindarannsóknir á heilbrigðisviði sem sett var á grundvelli laganna. Hún fjallar um vísindarannsóknir sem óskað er eftir að fá að stunda á spítalanum, hins vegar ekki fjölþjóðlegar annsóknir og samstarfsverkefni við stofnanir eða aðila utan háskóla- sjúkrahússins. Þeim er beint til vísindasiðanefndar heilbrigðis- og tryggingamálaráðherra, sem starfar samkvæmt sömu lögum og reglugerð og áður var vitnað til.

Stjórnarnefnd skipar síðanefnd LSH ótímabundið og setur nefndin sér starfsreglur og gefur út leiðbeiningar við umsóknir um rannsóknar- verkefni. Nefndin er skipuð sjö mönnum og er einn fulltrúi Landlæknis, einn fulltrúi hjúkrunarráðs, tveir fulltrúar læknaáráðs, einn fulltrúi annarra heilbrigðisstétta sem framkvæmdastjórn tilnefni og tveir fulltrúar fram- kvæmdastjórnar þar sem annar skal vera læknisfróður og hinn lögfróður.

Stjórnarnefnd skipaði nýja síðanefnd 8. desember 2000. Hún hefur frá þeim tíma verið að móta sér starfsreglur og starfsfyrirkomulag. Síðla árs 2001 var því að mestu lokið og hafði nefndinni þá tekist að vinna niður biðtíma erinda með markvissu skipulagi og vinnubrögðum.

Verkefni síðanefndar er mjög umfangsmikið og ein meginforsenda vandaðrar vísindavinnu á sjúkrahúsinu. Hún afgreiðir umsóknir eftir að hafa metið þær og áætlanir rannsóknaverkefna. Með formanninn í broddi fylkingar þarf nefndin líka að veita mikla ráðgjöf, svara fyrirspurnum og greiða götu rannsakennda með margvíslegum hætti.

Síðanefnd fylgist með framvindu og niðurstöðum rannsókna, því mikilvægt er að geta gert grein fyrir afdrifum rannsóknaviðfanga, aukaverkana eða atvika vegna rannsókna sem nefndin hefur samþykkt. Nefndin hefur líka hlutverki að gegna við eftirlit með vísindatilraunum og hún skal lögum samkvæmt kynna vísindasiðanefnd heilbrigðis- og tryggingamálaráðherra niðurstöður sínar.

Síðanefnd LSH er með síður á upplýsingavef spítalans þar sem hægt er að fræðast nánar um hana, hlutverk og starf og hverjir sitja í nefndinni. Þar er líka eyðublað fyrir umsóknir til nefndarinnar og leiðbeiningar um hvernig á að fylla það út.

Vísindarannsóknir sem unnið var að á Landspítala - háskólasjúkrahúsi árið 2001 voru um það bil 500. Að hluta er um að ræða langtíma- rannsóknir, það er vísindarannsóknir sem unnið er að lengur en 3 ár í senn. Um 500 starfsmenn sinna vísinda- starfsemi og er kynjaskipting nokkuð jöfn.

Markmið flestra vísindarannsóknanna var að afla vitneskju um greiningu sjúkdóma og meðferð og framtíðarhorfur sjúklunga. Þessar hagnýtu rannsóknir hafa einnig hlutverki að gegna í kennslu- og menntun fyrir nemendur og starfsmenn LSH.

Helstu innlendu samstarfsaðilar Landspítala - háskólasjúkrahúss voru frá Háskóla Íslands, Íslenski erfðagreiningu, Krabbameinsfélagi Íslands, heilsugæslustöðvum, og sjúkrahúsum. Erlendu samstarfsaðilarnir komu frá ýmsum löndum, svo sem Norðurlöndunum, Bandaríkjunum og Bretlandi.

Umsóknir til síðanefndar Landspítala - háskólasjúkrahúss voru alls 92 á árinu 2001. Þetta voru umsóknir vegna rannsóknarverkefna starfsmanna en nemendaverkefni eru stundum hluti af stærri rannsóknarverkefnum sem framkvæmd eru á spítalanum. Nemarannsóknarverkefni voru til BA, B.Sc., M.Sc. og Ph.D. og flest voru í samstarfi við Íslenskar og erlendar háskólastofnanir. Á síðari hluta ársins tók afgreiðsla síðanefndar að meðaltali 10 daga.

Leyfi til eftirtalinna rannsókna voru til meðferðar hjá síðanefnd LSH 2001:

Rannsóknir á sjúklingum craniopharyngioma í samræmi við rannsókn A. Nordic Craniopharyngioma Register

Erfðarannsókn á ópersónugreinanlegum lífsýnum úr heilbrigðum einstaklingum

Heilsutengd lífsgæði eftir heilablóðfall

Akstur einstaklinga með heilabilun

Eitilfrumumein í aukalífærum augna á Íslandi

Rannsókn á árangri tveggja aðferða við verkjastillingu eftir laparaskópiskar hemikólektómiur

Könnun á árangri svæðisbundinnar utanbastverkjastillingar á aðgerðardegi og 1. post op. degi og árangurinn borinn saman við ástæður loka meðferðar

Árif mismunandi skammta af ACTH á blóðfitu

Næringarþörf og næringarástand fyrirbura

Alvarlegir öndunarörðugleikar hjá börnum sem fæðast með valkeisaraskurði

Augnáverkar, rannsókn á algengi og kringumstæðum

Skíðaslys. Rannsókn á algengi og áhættuþáttum

Heilsutengd lífsgæði slasaðra í umferðarslysum

Rannsókn á áhrifum sjúkraþjálfunar eftir útskrift af sjúkrahúsi á einstaklinga sem farið hafa í liðskiptaaðgerðir á mjöðm

Rannsókn á lyfjanotkun barnshafandi kvenna á Íslandi

Yfirlit árangurs brjóstaminnkunaraðgerða á Landspítala Hringbraut 1984 til 1993

Könnun á andlegri liðan maka krabbameinssjúklunga og hlutverki félagsráðgjafa í stuðningi við þá

Er samsvörun milli þéttni Mannose binding Lectin og magns IgA eða IgG ómæmisglóbúlins í ungbörnum?

Hver er upplifun sjúklinga á Landakoti sem eru í biðplássi?

Rannsókn á ristruflunum sykursjúkra karlanna

Tegund II sykursýki á Íslandi -algengi- lyfjameðferð

Áhrif heilaslags á hjartarit og hjartslátt

Áhrif stöðubreytinga á öndunarhreyfingar, öndunarform og súrefnis-mettun hjá fjölfötluðum einstaklingum sem þurfa sérmótaða hjólastóla

Henoch-Schönlein purpura-mat og endurmat

Notkun heilalínurits til að meta áverka á batahorfur sjúklinga sem hafa fengið heilablóðfall TIA eða heilaáverka

Rannsókn á meðferð til reykleysis fyrir lungnasjúklinga

Tíðni aukaverkana og milliverkanir sem raktar hafa verið til neyslu náttúruvara og fæðubótarefna á Íslandi

Áhrif ytri aðstæðna á innlagnir barnadeildar barna- og unglíngageðdeildar Landspítala

Hver er upplifun sjúklinga á Landakoti sem eru í biðplássi?

Aðstandendur geðklofasjúklinga. Þekking þeirra á sjúkdómnum.

Forkönnun á árangri hugrænnar atferlishópmeðferðar við kvíða vímuefnaneytenda

Tíðni þrýstingssára hjá mænusköðuðum einstaklingum

Rannsókn á heilsutengdum lífsgæðum fólks með ígrædd hjartarafstuðtæki samanborið við fólk með gangráð

Hjáverkanir eftir mænumyndatöku á lendhrygg. Framskyggn athugun á utanspítalasjúklingum

Faraldursfræði háfrumuhvítblæðis á Íslandi

Umsókn um leyfi til að framkvæma rannsókn um lífsgæði eftir eigin stofnfrumuigræðslu

Líðan og reynsla fólks af langvarandi tæknifrjógvunarmeðferð

Forprófun mælitækisins Infertility reaction scale

Rannsókn á gæðum verkjameðferðar á völdum legudeildum hand- og lyflækningadeilda LSH

Fræðsluþarfir eiginmanna/sambýlismanna með brjóstakrabbamein

Aðlögunarleiðir foreldra sem eiga börn sem greinst hafa með athyglisbrest með ofvirkni(ADHD)

Rannsókn á upplifun hjúkrunarfræðinga á því að vinna með fórnarlömbum kynferðisofbeldis

Reynsla fólks með geðhvarfasýki

Reynsla kvenna af MS sjúkdómnum

Upplifun foreldra af heimferð með barn af vökudeild

Aðlögun foreldra að fæðingu og heimkomu barns: Samanburður á foreldrum heilbrigðra nýbura og foreldrum barna af vökudeild

Tilvist hluttekningarpreytu meðal gjörgæsluhjúkrunarfræðinga

Árangur á hugrænni atferlismeðferð (cognitive behavior) við þunglyndi í samanburði við venjubundna meðferð

Rannsóknir á börnum með bólgusjúkdóm í þörmum Chrohn's sjúkdóm og Colitis Ulcerosa

Rannsókn á afdrifum sjúklinga sem gengist hafa undir brottám á þvagblöðru og fengið s.k. nýblöðru á þvagrás

Arðbæri lyfjagjafa

Meðferð heilablaðra sjúklinga með aðstoð hunda; sjáanleg áhrif á líðan sjúklinga á öldrunarlækningadeildum fyrir heilablaða

Skima fyrir IgA skorti hjá blóðgjöfum og einstaklingum með IgA skort

Áhrif músíkþerapíu á hegðun og þunglyndi hjá Alzheimer sjúklingum

Tvíburameðganga og tvíburafæðingar á LSH 1991-2000

Mat á tilfinningaliðan

Greining Alzheimer sjúkdóms á minnismóttöku LSH á Landakoti

Augnrannsókn Reykjavíkur

Staðfæring og gildismat (validation) á Behave-AD, skala sem metur geðræn einkenni og atferlistruflanir hjá Alzheimer sjúklingum. Viðhorf til hjúkrunar á tæknifrjógvunardeild

Rannsókn á algengi gáttatífs meðal heilablóðfallssjúklinga, blóðþynningu og áhættuþáttum

Fyrirburar; siðfræðilegar spurningar og daglegt líf

Umsókn um leyfi til að taka viðtöl við hjúkrunarfræðinga og lækna sem starfa á LSH

Bráð nýrnabilun á gjörgæsludeildum Landspítala Fossvogi, Landspítala Hringbraut og Fjórðungssjúkrahússins á Akureyri - tíðni, orsakir og árangur meðferðar

Áhrif pílólkarpins á öndunarfæri sjúklinga með heilkenni Sjögrens

Þýðing og stöðlun á PIPP (Premature Infant Pain Profile) og NIPS (Neonatal Infant Pain Scale)

Forrannsókn á nýgengi bláæðasega á Íslandi

Rannsókn á tengslum óvirkniroöskunar við áhrifaþætti á meðgöngu

Mat á hagkvæmni tveggja aðferða sem notaðar eru við vikkun kransæða

Hafa stellingar móður á öðru stigi fæðingar áhrif á útkomu spangar í eðlilegri fæðingu?

Fylgikvillar eftir ísetningu á stoðlög (stent) hjá sjúklingum með gallvegastíflu

Hestaslys

Álit sjúklinga á gæðum hjúkrunar á lungnadeild LSH á Vífilsstöðum

Tvíblind vaxlsniðsrannsókn á segulörvun heila í meðferð þunglyndis: Áhrif á geðræna, hugræna og lífeðlisfræðilega þætti

Áhrif vítamíns B12 á hómósysteínþéttni í plasma blóðskilunarsjúklinga

Könnun notagildis staðlaðs mælitækis RAI-MH (RAI Mental Health Assessment) hjá hópi sjúklinga á geðdeild LSH

Könnun á heilsutengdum lífsgæðum bakverkjasjúklinga

Brennslumeðferð við ofansleglahraðtakt á Íslandi

Áhrif TGFB á þroskunarferil óþroskaðra T frumna. „Samband ónæmissvars og bráðs hjartadreps“

Könnun á sjúklingum á bráðamóttökudeild áfengis

Áhrif fræðslu og stuðningsmeðferðar - aðlögun foreldra sem eiga barn með krabbamein

Reliability and validity of ultrasonography for the cervical multifidus muscles compison of two different imaging modalities

Rannsókn á persónuleikaprófinu MMPI 2

Dauðsföll af slysförum 1999 - 2001: Orsakir og áhættuþættir

Sitjandifæðingar á kvennadeild

Slys á heimilum, algengi og orsakir

Notkun náttúruiefna/lyfja meðal einstaklinga sem greinst hafa með krabbamein á Íslandi

Áhrif reykinga á meðgöngu á þætti sem ákvarða vöxt fósturs

Súrefniþurrð við burðarmál

Eru húðsæknar eitiilfrumur til staðar í kokeitlum? Veldur ræsing eitiilfruma í hálskirtlum húðsækni eiginleikum hjá tonsillar eitiilfrumum?

Sýklalyfjanotkun á LSH og ónæmi hjá bakteríum í meltingarvegi sjúklinga

Könnun á streitu og álagsþáttum í starfi

Er munur á líkamsstöðu helftarlamaðra með gaumstol og helftarlamaðra án þess?

BARNASVIÐ

Einstaklingar sem sinna vísindastarfsemi

Flestir eða allir læknar barnasviðs eru tengdir rannsóknarverkefnum þó í mismunandi mæli sé. Starfsheiti allra er „sérfræðingur“, á sviðinu er einn prófessor, tveir dósentar og þrír adjúntar.

- Arna Skúladóttir M.Sc. hjúkrunarfræðingur
- Bára H. Sigurjónsdóttir M.Sc. hjúkrunarfræðingur, verkefnastjóri
- Elísabet Konráðsdóttir B.Sc. hjúkrunarfræðingur
- Helga Bragadóttir MSN, Ph.D. hjúkrunarfræðingur, sviðsstjóri
- Herdís Gunnarsdóttir M.Sc. hjúkrunarfræðingur, deildarstjóri
- Margrét Erna Baldursdóttir B.Sc. hjúkrunarfræðingur
- Margrét Eyþórsdóttir B.Sc. hjúkrunarfræðingur
- Ragnheiður Ósk Erlendsdóttir M.Sc. hjúkrunarfræðingur, verkefnastjóri
- Rósa Einarisdóttir, hjúkrunarfræðingur
- Sigríður Magnúsdóttir B.Sc. hjúkrunarfræðingur, deildarstjóri

Doktorsnemar

- Hákon Hákonarson sérfræðingur, Háskóli Íslands
- Helga Bragadóttir MSN hjúkrunarfræði, University of Iowa

Mastersnemar

- Arna Skúladóttir B.Sc., Háskóli Íslands
- Bára H. Sigurjónsdóttir B.Sc., University of British Columbia
- Herdís Gunnarsdóttir B.Sc., Háskóli Íslands
- Margrét Erna Baldursdóttir B.Sc., Háskóli Íslands
- Margrét Eyþórsdóttir B.Sc., University of Manchester
- Maria Guðnadóttir B.Sc., Háskóli Íslands
- Rakel Björg Jónsdóttir B.Sc., Háskóli Íslands
- Sigríður Magnúsdóttir B.Sc., Háskóli Íslands

Áherslur í vísindastarfsemi

- Ónæmisfræði, þ.m.t. áhrif lýsis á ónæmiskerfið
- Afdrif smæstu fyrirbura sem meðhöndlaðir voru á vökudeild
- Sykursýki hjá íslenskum börnum
- Áhrif respiratory syncytial veiru á ónæmissvar og meingerð astma hjá börnum
- Mat á súrefnisflutningi til fósturs við mismunandi aðstæður
- Árangur krabbameinsmeðferðar hjá börnum
- Sýkingar hjá börnum, þ.m.t. fjólónæmar bakteríur o.fl.
- Aðlögun foreldra og stuðningur við foreldra
- Ánægja og þarfir foreldra
- Verkir barna, verkjamat og verkjameðferð
- Svefnvandamál og svefnvenjur barna
- Útisvefn barna og tíðni eyrnabólgu
- Systkini barna með langvinn veikindi
- Hvernig upplifa fjarstaddir fedur föðurhlutverkið
- Mæður barna með sykursýki
- Áhrif stuðnings- og fræðsluviðtala á unginga með sykursýki

Erindi

- Bjarnarson SP, Jónsdóttir I, Pálsdóttir Á, Ágústsdóttir IM, Árnadóttir Th, Wennergren G, Haraldsson Á, Kristjánsson S. Inflammatory Responses in Respiratory Syncytial Virus Infection in Infants; Cytokines, Chemokines and Eosinophil Cationic Protein. *J Allergy Clin Immunol* 2001; 107:s252.
- Stefanía Bjarnason, Ingileif Jónsdóttir, Áslaug Pálsdóttir, Inger María Ágústsdóttir, Thorgerður Árnadóttir, Göran Wennergren, Michael Clausen, Ásgeir Haraldsson, Sigurður Kristjánsson. Inflammatory responses in respiratory syncytial virus infection in infants; cytokines and eosinophilic cationic protein. AAAAI 57th annual meeting, march 16-21, 2001, The Journal of Allergy and Clinical Immunology, vol 107, 2, s252, 2001
- Bernatoniene J, Erlendsdóttir H, Hjaltsted EK, Gudnason Th, Kaltenis P, Haraldsson A, Kristinsson KG. Resistant pneumococci and antimicrobial use in Reykjavik and Vilnius, 1999 and 2001. 18th Annual Meeting of the SSAC, Malmö, Sweden, Oct.
- Thorsson AV, Franzson L, Konradsdóttir E, Helgason T. Childhood Diabetes in Iceland: Relatively low but increasing incidence over 30 years 1970-1999. *J. Pediatric Endocrinol. & Metabolism* 2001; 14: suppl.3, 1034A.
- R.T. Geirsson, R.I. Bjarnadóttir, G. Pálsson. The Nordic-Baltic Perinatal Death Classification in Iceland. Poster á IX þingi litháískra fæðinga- og kvensjúkdómalækna, Vilnius, Litháen 6.- 9. sept. 2001.
- Tryggvason G, Indridason OS, Hreidarsson AB, Thorsson AV, Pálsson R. Diabetic Nephropathy in Type 1 Diabetes in Iceland. Proceedings; The 2001 ASN / ISN World Congress of Nephrology.
- Einar K Hjaltsted, Þórólfur Guðnason, Helga Erlendsdóttir, Jolanta Bernatoniene, Petras Kalteni, Karl G Kristinsson, Ásgeir Haraldsson. Antibiotic consumption and resistance of bacteria in the respiratory tract of children in Iceland and Lithuania. Research Conference at the University of Iceland January 4-5, 2001 (E06).
- Þórólfur Guðnason, Sigurveig Þ Sigurðardóttir, Karl G Kristinsson, Sveinn Kjartansson, Katrín Davíðsdóttir, Gunnhildur Ingólfssdóttir, Mansour, Yaich, Odile Leroy, Ingileif Jónsdóttir. Cane immunogenicity of poorly immunogenic pneumococcal serotypes be improved by conjugating them with two carrier proteins. Research Conference at the University of Iceland January 4-5, 2001 (E21).
- Ingileif Jónsdóttir, Sigurveig Þ Sigurðardóttir, Þórólfur Guðnason, Karl G. Kristinsson, Sveinn Kjartansson, Katrín Davíðsdóttir, Gunnhildur Ingólfssdóttir, Odile Leroy. Eight valent protein conjugated pneumococcal polysaccharides (Pnc-D) can interfere the immune response to PRP-D if connected to the same carrier protein (DT) and administered at the same time. Research Conference at the University of Iceland January 4-5, 2001 (E22).
- Sigurveig Þ Sigurðardóttir, Þórólfur Guðnason, Karl G Kristinsson, Sveinn Kjartansson, Katrín Davíðsdóttir, Gunnhildur Ingólfssdóttir, Mansour, Yaich, Odile Leroy, Ingileif Jónsdóttir. Safety and immunogenicity of two 11-valent protein conjugated pneumococcal vaccines (F3 and F3bis) in healthy Icelandic children. Research Conference at the University of Iceland January 4-5, 2001 (V39).

BARNASVIÐ

Sigurðardóttir ST, Jónsdóttir I, Guðnason Þ, Davidsdóttir K, Kjartansson S, Yaich M, Kristinsson KG.

Effect of 11-valent conjugated pneumococcal vaccine (Pnc) on pneumococcal colonization in children at 2 years of age. ICAAC, Chicago September 2001.

Gestur Pálsson.

Erlend ættleiðingarbörn rannsökuð á Barnaspítala Hringins 1981-1999. Útdráttur úr veggspjaldí á X. Ráðstefnu um rannsóknir í læknaeild Háskóla Íslands í jan. 2001. Læknablaðið 2000; 86; fylgirit 40:93.

Anton Örn Bjarnason, Þórður Þórkelsson, Gestur Pálsson, Hildur Harðardóttir, Guðmundur M Jóhannesson, Atli Dagbjartsson, Ásgeir Haraldsson.

Áhrif reykinga á meðgöngu á súrefnisflutning til fósturs. Útdráttur úr fyrirlestri á X. ráðstefnu um rannsóknir í læknaeild Háskóla Íslands í jan. 2001. Læknablaðið 2000; 86; fylgirit 40:48.

Signý Vala Sveinsdóttir, Gestur Pálsson, Þórður Þórkelsson, Sveinn Kjartansson, Hörður Bergsteinsson, Atli Dagbjartsson.

Næringargjöf og næringarástand minnstu fyrirburanna.

Rannsóknarverkefni 4. árs læknaema, Læknaeild Háskóla Íslands.

Thorngren-Jerneck K, Ley D, Hellstrom-Westas L, Hernandez-Andrade E, Lingman G, Ohlsson T, Oskarsson G, Pesonen E, Sandell A, Strand SE, Werner O, Marsal K.

Reduced postnatal cerebral glucose metabolism measured by PET after asphyxia in near term fetal lambs. American Academy of Pediatrics. Baltimore, Maryland 11-13. maí 2001.

Ley D, Oskarsson G, Bellander M et al. American Academy of Pediatrics. Temporal differences in myocardial and cerebral perfusion during cord occlusion in the near term fetal lamb. Baltimore, Maryland 11-13. maí 2001.

Oskarsson G, Munkhammar P, Sandström S, Jögi P, Pesonen E. Coronary flow reserve in children operated with the arterial switch operation for transposition of the great arteries. World Congress of Pediatric Cardiology and Cardiothoracic Surgery, Toronto, Canada 27-31. maí 2001.

Oskarsson G, Pesonen E, Ingimarsson J, Sandström S, Werner O. Coronary flow reserve in the newborn. World Congress of Pediatric Cardiology and Cardiothoracic Surgery, Toronto, Canada 27-31. maí 2001. World Congress of Pediatric Cardiology and Cardiothoracic Surgery, Toronto, Canada 27-31. maí 2001.

Oskarsson G, Pesonen E.

Left coronary Doppler flow dynamics in neonates.

Right coronary Doppler flow dynamics during acute asphyxia in the fetal lamb. Oskarsson G, Pesonen E, Ley D et al. World Congress of Pediatric Cardiology and Cardiothoracic Surgery, Toronto, Canada 27-31. maí 2001.

Arna Skúladóttir.

Svefnvandamál barna. Hvað er til ráða við svefnvandamálum barna? Fyrirlestrar á fræðsludegi barnaeilda FSA 27. janúar 2001.

Arna Skúladóttir.

Hvenær verður svefn vandamál? Fræðsludagur Ungbarnaverndar Heilsuverndarstöðvar Reykjavíkur, maí 2001.

Arna Skúladóttir & Marga Thome.

Árangur meðferðar við svefnvandamálum ungbarna.

Framtíðarsýn innan heilsugæsluhjúkrunar, Reykjavík 13.-14. september 2001.

Arna Skúladóttir.

Svefnvenjur nýburans.

Fræðsludagur vökudeildar LSH, 17. nóvember 2001.

Bragadóttir H.

Using technology to develop a mutual support group intervention.

International Congress on Perspectives in Health Care Administration, Theory, Research and Practice.

24.-26. Maí 2001, Tampere, Finland.

Bragadóttir H.

Parental satisfaction in pediatric units in Iceland. International

Congress on Perspectives in Health Care Administration, Theory, Research and Practice. 24.-26. Maí 2001, Tampere, Finland.

María Dagsdóttir og Sigríður S. Friðgeirsdóttir.

Undirbúningur að sjúkrahústengdri heimaþjónustu barna á LSH.

NOBAB ráðstefna, Vasa, Finnlandi, september 2001.

Ragnheiður Ósk Erlendsdóttir.

Aðlögun systkina barna með langvinnan astma. Framtíðarsýn innan heilsugæsluhjúkrunar: Hvert ætlum við að stefna.

13.-14. september 2001.

Thome M. & Skúladóttir A.

Promoting sleep of infants with severe sleep problems and mental health of their parents. Sigma Theta Tau International 12th

International nursing research congress.

June 8-9 2001, Copenhagen, Danmark.

Veggspjöld

R.T. Geirsson, R.I. Bjarnadóttir, G. Pálsson.

The Nordic-Baltic Perinatal Death Classification in Iceland. Poster á

IX. þingi litháískra fæðinga- og kvensjúkúmalækna,

Vilnius, Litháen 6.- 9. sept. 2001. Abstraktbók bls. 261.

Bjornsdóttir US, McCullagh E, Bloom G.A.1, Bjarkarson I, Arnason T, Shkolny D, Adalsteinsdóttir EA, Kristjansson K, Gulcher J, Gislason T, Gislason D, Stefansson K, Hakonarson H.

Evaluation of polymorphisms in the IL-13 gene in Icelanders with moderate to severe atopic asthma. Poster Presentation at the AAAAI International Meeting in New Orleans, March, 2001.

Hakonarson H, U. S. Bjornsdóttir, A. Manolescu, T. Gislason, D. Gislason, J. Gulcher, K. Stefansson.

Associations of multi-locus genotypes in the cytokine gene

cluster on chromosome 5q31-35 in asthmatic patients in Iceland.

Poster Presentation at the ICHG in Vienna in May, 2001.

Grunstein MM, Hakonarson H, Hodinka RL, Meskeri N,

Kim C, Chuang S.

Mechanism of cooperative effects of rhinovirus and atopic sensitisation on airway responsiveness. Poster presentation at

ATS/ALA-Annual meeting in San Francisco,

May, 2001. Am J Respir Crit Care Me., 2001.

Grunstein MM, Hakonarson H, Leiter J, Chen M, Whelan R,

Grunstein JS, Chuang S.

Autocrine signaling by IL-10 mediates altered responsiveness of

atopic sensitized airway smooth muscle. Poster presentation at

ATS/ALA-Annual meeting in San Francisco,

May, 2001. Am. J. Respir. Crit. Care Med., 2001.

BARNASVIÐ

Grunstein MM, Hakonarson H, Whelan R, Yu Z, Grunstein JS, Chuang S. Rhinovirus elicits proasthmatic changes in airway responsiveness independently of viral infection. Poster presentation at ATS/ALA-Annual meeting in San Francisco, May, 2001. Am. J. Respir. Crit. Care Med., 2001.

Hakonarson H, Eva Halapi, Russell Whealan, Jeffrey Gulcher, Kari Stefansson, Michael M. Grunstein.

Association Between IL-1beta/TNF- α -Induced Glucocorticoid Sensitive Changes in Multiple Gene Expression and Altered Responsiveness in Airway Smooth Muscle.

Poster presentation at ATS/ALA-Annual meeting, San Francisco, May, 2001. Am. J. Respir. Crit. Care Med., 2001.

Hakonarson, H C. Kim, R. Whelan, and MM Grunstein. T Lymphocytes Mediated Changes in Airway Smooth Muscle Responsiveness are Attributed to Induced Autocrine Actions and Release of Interleukin (IL)-5 and IL-1beta. Poster presentation at ATS/ALA-Annual meeting in San Francisco, May, 2001. Am. J. Respir. Crit. Care Med., 2001.

Halapi E, Bjornsdottir US, Gulcher J, Stefansson K, Hakonarson H. Identification of gene expression profiles in PBMC that characterize non-asthmatics from atopic- and non-atopic asthmatics. Poster Presentation at the 11th International Congress of Immunology in Stockholm in July, 2001.

Hakonarson H, U.S. Bjornsdottir, E. Halapi, F. Zink, H. Helgadóttir, I. Bjarkarson, T. Arnason, F. Thorarinsson, A.S. Gudmundsdottir, S. Ingvarsson, L. Amundadóttir, M. Andresdottir, E.A. Adalsteinsdottir, D. Gislason, T. Gislason, M. Gurney, J. Gulcher, K. Stefansson.

Pharmacogenomics study of glucocorticoid sensitive and resistant asthma predicts glucocorticoid responsiveness with high accuracy.

Poster Presentation at the American Human Molecular Genetics Society Meeting, San Diego, October, 2001.

Birkisson IF, U.S. Bjornsdottir, E. Halapi, D.L. Shkolny, T. Arnason, D. Gislason, T. Gislason, H. Hakonarson.

Evaluation of genetic variability, expression and action of Th1-type cytokines in asthma. Poster Presentation at the American Human Molecular Genetics Society Meeting, San Diego, October, 2001.

Skúladóttir A & Thome M.

Assessment and classification of infants sleep problems. Visindi á „Vordögum LSH“ maí 2001.

Samstarfsaðilar

Háskólasjúkrahúsið í Nijmegen, Hollandi

Háskólasjúkrahúsið í Gautaborg, Svíþjóð

Háskólasjúkrahúsið í Philadelphiu, Bandaríkjunum

Evrópuverkefni til rannsóknar á fjölonæmum pneumókokkum (fimm lönd)

Norrænt verkefni um meðferð fyrirbura með lungnavandamál (Norðurlöndin)

Norrænt verkefni um árangur krabbameinsmeðferðar hjá börnum (Norðurlöndin)

Íslensk erfðagreining (í undirbúningi) o.fl.

Háskóli Íslands

Verðlaun eða viðurkenningar fyrir vísindastörf

Nýsköpunarverðlaun forseta Íslands vegna rannsóknarinnar Áhrif lýsis á ónæmiskerfið, veitt Valtý Stefánssyni Thors sem vann verkefnið í samvinnu við Háskóla Íslands og Barnaspítala Hringinsins.

KVENNASVIÐ

Einstaklingar sem sinna vísindastarfsemi

Hafsteinn Ólafsson læknir
Hildur Árnadóttir ljósmóðir/skurðhjúkrunarfræðingur
Hildur Harðardóttir yfirlæknir, lektor
Ingibjörg Eiríksdóttir ljósmóðir/hjúkrunarfræðingur
Jens A. Guðmundsson dr.med. sérfræðingur, dósent
Margrét I. Hallgrímsson yfirljósmóðir/hjúkrunarfræðingur sviðsstjóri
Karl Ólafsson læknir
Reynir T. Geirsson dr.med., forstöðulæknir, prófessor, FRCOG
Sigríður Þorsteinsdóttir hjúkrunarfræðingur, deildarstjóri
Sigrún Hjartardóttir sérfræðingur í fæðinga- og kvensjúkdómum
Þóra Steingrímsdóttir dr. med., sérfræðingur, dósent

Doktorsnemar

Sigrún Hjartardóttir sérfræðingur
í fæðinga- og kvensjúkdómum, Háskóli Íslands
Sóley S. Bender M.Sc. hjúkrunarfræðingur, dósent, Háskóli Íslands

Mastersnemar

Ingibjörg Eiríksdóttir ljósmóðir/hjúkrunarfræðingur, Háskóli Íslands
Margrét I. Hallgrímsson yfirljósmóðir/hjúkrunarfræðingur,
Háskóli Íslands

Áherslur í vísindastarfsemi

Rannsókn sem lýtur að faraldsfræði og erfðum
á háþrýstingi á meðgöngu
Legslímufلاك, erfðir og faraldsfræði
Legnám og legnámsaðgerðir
Prostaglandín - notkun við framköllun fæðingar
Getnaðarvarnir, faraldsfræði á Íslandi, þróun nýrra aðferða,
mat á ráðgjafarþjónustu
Unglingaþunganir og forvarnir gegn þeim
Eggjastokka- og legkrabbamein, forvarnir og erfðabættir
Skimun með ómtækni í þungun
Þroski og heilsufar tvíburabarna
Þróun nýrra sýklavarna í þungun og sýklafræði þungunar
Útkoma tvíburafæðinga á kvennadeildinni síðustu 10 ár
Útkoma spangarsvæðis í eðlilegum fæðingum
Prófun mælitækis
Viðhorf til hjúkrunar á tæknifjórðungardeild

Erindi og veggspjöld

Starfsmenn sviðsins fluttu 10 fyrirlestra fyrir faghópa innanlands,
17 erindi á ráðstefnum erlendis og sýndu 8 veggspjöld.

Samstarfsaðilar

Íslensk erfðagreining
UVS - Urður Verðandi Skuld
Lyfjafræði- og tannlæknadeildir Háskóla Íslands
Organon í Hollandi
Háskólinn í Oxford, háskólasjúkrahúsið í Aachen, Þýskalandi
Miðstöð mæðraværndar, heilsugæslan í Reykjavík
Barnasítali Hringins
FSA - Fjórðungssjúkrahúsið á Akureyri
Hjúkrunarfræðideild Háskóli Íslands

GEÐSVIÐ

Einstaklingar sem sinna vísindastarfsemi

Agnes Hrafnisdóttir sálfræðingur
Bertrand Lauth barnageðlæknir
Eiríkur Lindal sálfræðingur dr.phil.
Eydis Sveinbjarnardóttir sviðsstjóri
Gísli Baldursson barnageðlæknir
Guðný A. Arnþórsdóttir hjúkrunarfræðingur
Guðrún Guðmundsdóttir hjúkrunarfræðingur
Guðrún Oddsdóttir sálfræðingur
Halldór Kolbeinsson geðlæknir
Helga Jörgensen hjúkrunarfræðingur
Ingibjörg Einarsdóttir hjúkrunarfræðingur, deildarstjóri
Ingibjörg H. Jakobsdóttir hjúkrunarfræðingur
Jón G. Stefánsson geðlæknir, yfirlæknir
Linda Kristmundsdóttir hjúkrunarfræðingur
Magnús Ólafsson hjúkrunarfræðingur
Margrét Ingvarsdóttir hjúkrunarfræðingur, deildarstjóri
Oddi Erlingsson sálfræðingur
Ólafur Ó. Guðmundsson yfirlæknir
Páll Biering geðhjúkrunarfræðingur
Páll Magnússon sálfræðingur,
Sígurbjörg Marteinsdóttir hjúkrunarfræðingur
Sígurlína Hilmarsdóttir hjúkrunarfræðingur
Sólveig Jónsdóttir sálfræðingur
Sólveig Sigurðardóttir barnalæknir
Steingerður Sigurbjörnsdóttir barnalæknir

Doktorsnemar

Sólveig Jónsdóttir sálfræðingur, Vrije Universiteit, Holland

Mastersnemar

Dröfn Kristmundsdóttir heilbrigðisvísindadeild HA
Guðrún Inga Tryggvadóttir hjúkrunardeild HÍ
Ingibjörg H. Jakobsdóttir læknaeild HÍ
Linda Björnsdóttir hjúkrunardeild HÍ
Sígurlína Hilmarsdóttir læknaeild HÍ
Steinunn Gunnlaugsdóttir heilbrigðisvísindadeild HA
Þórdís Kristinsdóttir hjúkrunardeild HÍ

Áherslur í vísindastarfsemi

Langvarandi áhrif sjóslysa á áfallastreitu (PTSD),
sálarlíf og félagslegar aðstæður sjómanna
Áhrif áfallahjálpar hjá sjómönnum eftir sjóslys á langtímaeinkenni
áfallastreitu (PTSD)
Rannsókn og úttekt á tíðni síþreytu á Íslandi
Rannsókn á áhrifum hugrænnar atferlismeðferðar
á kvíðanæmi hjá óvirkum alkóhólistum
Tengsl kvíðanæmis við kvíða og þunglyndi
Könnun á geðheilsu aðstandenda vímuefnasjúklinga
og mat á árangri námskeiða fyrir þennan hóp
Meðferð ristilkrampa (Colon Irritable),
samanburður á slökun og lyfjameðferð
RAI-MH
BASC rannsókn
TENS rannsókn
Réttmætisathugun á spurningalistum
Rannsókn á tengslum ofvirkni-röskunar við
ýmsa þætti á meðgöngu og í bernsku
Forkönnun á heilsu, hegðun og líðan 5 ára barna
„Strengths in the leadership role“. A phenomenological study of self
reported strengths by successful charge nurses on inpatients units
Ánægja/óánægja foreldra með þjónustu
barna- og unglingsgeðdeildar
Hjúkrunarþarfir vímuefnasjúklinga sem jafnframt þjást
af öðrum geðsjúkdómum
Lýsingar einstaklinga á áfallareynslu og áhrifum
dáleiðslumeðferðar í úrvinnsluferlinu
„Á vaktinni.“ Lýsingar kvenna á svefnerfiðleikum og áhrifum
slökunar og dáleiðslumeðferðar á svefn, svefvenjur og líðan
Rannsókn á nýgengi og áhættuþáttum floga og flogaveiki

Samstarfsaðilar

Háskóli Íslands
Háskólinn á Akureyri
Ýmis svið innan LSH
Greiningarstöð ríkisins
RANNÍS
VÍS - Vátryggingafélag Íslands
TM- Tryggingamiðstöðin
SVFÍ - Slysavarnafélag Íslands
Samgöngumálaráðuneytið

LYFLÆKNINGASVIÐ I

GIGTARSJÚKDÓMAR

Einstaklingar sem sinna vísindastörfum

Árni Jón Geirsson sérfræðingur, aðjúnkt
Arnór Víkingsson sérfræðingur, aðjúnkt
Björn Guðbjörnsson MD, Ph.D., sérfræðingur, dósent
Brynja Gunnlaugsdóttir M.Sc., líffræðingur á rannsóknastofu í gigtisjúkdómum
Gerður Gröndal MD, Ph.D. sérfræðingur
Helga Kristjánsdóttir M.Sc. líffræðingur
á Rannsóknastofu í gigtisjúkdómum
Helgi Jónsson MD, Ph.D., sérfræðingur, dósent
Kristján Steinsson Ph.D., yfirlæknir

Doktorsnemar

Gerður Gröndal læknir

Mastersnemar

Helga Kristjánsdóttir líffræðingur

Áherslur í vísindastarfsemi

Rauðir úlfar (SLE). Faraldsfræði, erfðafræði og ónæmisfræði
Iktsýki (RA). Faraldsfræði, erfðafræði og ónæmisfræði
Bólguferillinn við iktsýki
Hryggikt. Faraldsfræði, erfðafræði og ónæmisfræði
Sjögrenssyndrome - faraldsfræði og meingerð
Beinþynning - lífsgæði
Slitgigt - faraldsfræði og erfðafræði

Erindi og veggspjöld

Inheritance of Hand OA in Iceland, BSR Edinburgh. Helgi Jónsson.

Patterns of Hand OA in Iceland. Workshop, Reykjavík. Helgi Jónsson.

HLA-B27 vefjaflokkurinn er ekki tengdur gangráðskrefjandi hjartsláttartruflunum á Íslandi. Hallgrímur Hreiðarsson, Jón Þór Sverrisson, Ína Björg Hjálmarsdóttir, Kristjana Bjarnadóttir, Pedro Riba Ólafsson, Sveinn Guðmundsson, Björn Guðbjörnsson. Rannsóknir í Læknadeild Háskóla Íslands 2001.

The prevalence of sicca symptoms and Sjögren's syndrome in Iceland. Atladóttir J, Guðmundsson OG, Holbrook P, Sigurdsson R, Guðbjörnsson B. BSR/SSR Joint meeting 2001. Rheumatology 2001;40 (suppl 1): 118

Community use of oral glucocorticosteroids in Iceland and prophylactic treatment of steroid-induced osteoporosis in daily clinical practice. Juliusson UI, Guðjónsson FV, Guðbjörnsson B. IBSM-ECTS 2001. Bone 2001;28 (suppl 5):p460

Orsakir langtíma sykursteranotkunar á Íslandi og algengi forvarna gegn beinþynningu. Björn Guðbjörnsson. Rannsóknir í Læknadeild Háskóla Íslands, 2001.

Algengi augn- og munnþurrks á Íslandi með hlidsjón af heilkenni Sjögrens. Jórunn Atladóttir (nemandi Björns Guðbjörnssonar). Rannsóknir í Læknadeild Háskóla Íslands 2001.

Samstarfsaðilar

Erfðafræðideild Uppsalaháskóla, Svíþjóð
Alþjóðlegur hópur 25 sérfræðinga á sviði rannsókna á sjúkdómnum (SLICC: Systemic lupus erythematosus cooperating clinics)
Íslensk erfðagreining
Tannlæknadeild Háskóla Íslands
Fjórðungssjúkrahúsið á Akureyri
Cleveland, USA

TAUGAÐEILD GRENÁS

Einstaklingar sem sinna vísindastarfsemi

Ásgeir B. Ellertsson taugasérfræðingur, yfirlæknir
Ellen Þórarinsdóttir hjúkrunarfræðingur
Einar M. Valdimarsson taugasérfræðingur, aðjúnkt HÍ
Sigurlaug Sveinbjörnsdóttir taugasérfræðingur, aðjúnkt HÍ
Torfi Magnússon taugasérfræðingur, stundakennari HÍ

Áherslur í vísindastarfsemi

Heilablóðföll
Parkinsonsjúkdómur og sjúkdómar með ósjálfráðar hreyfingar
Verkjarannsóknir
Heilsutengd lífsgæði eftir heilablóðfall.

Samstarfsaðilar

Samstarfsaðilar á endurhæfingarsviði

HÚÐ- OG KYNSJÚKDÓMAÐEILD

Einstaklingar sem sinna vísindastörfum

Baldur Tumi Baldursson dr.med., sérfræðingur
Bárður Sigurgeirsson dr.med., sérfræðingur og aðjúnkt
Birkir Sveinsson sérfræðingur
Jón Hjaltalín Ólafsson dr.med., yfirlæknir og dósent
Steingrímur Davíðsson sérfræðingur og aðjúnkt

Áherslur í vísindastarfsemi

Svepparannsóknir - meðferð, orsakir
Psoriasis - meðferð - orsakir, socioeconomia
Melanoma (sortuæxli) - faraldsfræði - erfðir
Ljósabekkir - áhrif og útbreiðsla notkunar
Blettaskalli (Alopecia areata)

Erindi og veggspjöld

Veggspjald: Onychomycosis rannsóknir (4 mism. ráðstefnur 2001)
Grein: Psoriasis: Lífsgæðarannsókn SPOEX
Grein: ACTA- Derm: 2001, 81, 116-121, Treatment of psoriasis

LYFLÆKNINGASVIÐ I

HJARTAEILD

Einstaklingar sem sinna vísindastarfsemi

Árni Kristinsson yfirlæknir
Axel F. Sigurðsson sérfræðingur
Ásgeir Jónsson sérfræðingur
Davíð O. Arnar sérfræðingur
Gizur Gottskálksson sérfræðingur
Guðmundur Þorgeirsson sviðsstjóri
Guðmundur Oddsson yfirlæknir
Halldóra Björnsdóttir sérfræðingur
Jón V. Högnason sérfræðingur
Karl Andersen sérfræðingur
Kristján Eyjólfsson sérfræðingur
Magnús Karl Pétursson sérfræðingur
Ragnar Danielsen sérfræðingur
Sigurpáll S. Scheving sérfræðingur
Þórður Harðarson yfirlæknir, prófessor
Uggi Þ. Agnarsson sérfræðingur

Áherslur í vísindastarfsemi

Bráðir kransæðasjúkdómur
Hjartabilun
Raflifeðlisfræði - hjartsláttartruflanir
Áhættuþættir - blóðfita, háþrýstingur
Grunnrannsóknir - æðabæli

Erindi og veggspjöld

Sérfræðingar deildarinnar hafa haldið fjölmörg erindi og ritað greinar um hjartasjúkdóma fyrir leika og lærða á árinu 2001.

Arnar DO, Martins J.

Mechanisms of reperfusion arrhythmias. Scandinavian Congress of Cardiology 2001, Proceedings pp. 10.

Danielsen R, Eyjólfsson K, Jónmundsson EH, Sigurðsson AF.

Percutaneous coronary interventions in Iceland 1987-2000. Final Programme, XVIIIth Nordic Congress of Cardiology, Oslo, June 7 - 9, 2001.

Guðmundsdóttir IJ, Helgason KO, Sigurðsson EL, Arnar DO.

Underutilization of anticoagulant therapy in patients with chronic and paroxysmal atrial fibrillation in Iceland. Europace 2001 (suppl B) 153B.

Marelsson S, Þorgeirsson G.

Skyndidauði utan spítala á Reykjavíkursvæðinu árin 1987 - 1999 af öðrum ástæðum en hjartasjúkdómum. Læknablaðið 2001; 87: 973-980.

Samstarfsaðilar

Hjartavernd og Íslensk erfðagreining auk erlendra samstarfsaðila um rannsóknir á meðferð við hjartabilun, blóðfituhækkun og háþrýsingi.

Verðlaun eða viðurkenningar fyrir vísindastörf

Davíð O. Arnar var valinn Fellow í American College of Cardiology í ágúst 2001.

SMITSJÚKDÓMAR

Einstaklingar sem sinna vísindastarfsemi

Gunnar Gunnarsson sérfræðingur
Már Kristjánsson yfirlæknir

Áherslur í vísindastarfsemi

Sinusitis due to *S. maltophilia*
Flavobacterium meningosepticum septic arthritis

Erindi og veggspjöld

Poster nr. 638 á IDSA: Lower limb cellulitis and dermatophytic infections of the foot: a case control study. S. Björnsdóttir, A. Thorisdóttir, M. Gottfredsson, G. Gunnarsson, M. Kristjánsson and I Hilmarsson.

Greinar: Sinusitis due to *S. maltophilia*. SJIID Vol. 34 no 2, 2002
Flavobacterium meningosepticum septic arthritis. SJIID, mun birtast 2002.

Lena Rós Ásmundsdóttir, Helga Erlendsdóttir, Már Kristjánsson, Magnús Gottfredsson.

Áhættuþættir sýkinga og horfur sjúklunga með blóðsýkingar af völdum sveppa. X. Ráðstefnan um rannsóknir í læknaeild Háskóla Íslands, Reykjavík, janúar 2001.

Magnús Gottfredsson, Helga Erlendsdóttir, Már Kristjánsson, Sigurður Guðmundsson, Karl G. Kristinsson.

Ífarandi sýkingar af völdum pneumokokka á Íslandi. X. Ráðstefnan um rannsóknir í læknaeild Háskóla Íslands, Reykjavík, janúar 2001. M. Gottfredsson, H. Erlendsdóttir, M. Kristjánsson, S. Guðmundsson, K.G. Kristinsson.

A nationwide study of invasive pneumococcal infections in Iceland during a 20 year period. 41st ICAAC, Chicago, Illinois, desember 2001.

GÖNGUDEILD SYKURSJÚKRA

Einstaklingar sem sinna vísindastarfsemi

Ari Jóhannesson sérfræðingur, kennslustjóri, aðjúnt
Ástráður B. Hreiðarsson dr.med., yfirlæknir
Bertha María Ársælsdóttir matvælafræðingur
Sigríður Björnsdóttir deildarlæknir
Sigríður Ýr Jensdóttir deildarlæknir

Áherslur í vísindastarfsemi

Árangur og áhrif meðferðar við skertu sykurþoli
Er hægt að fyrirbyggja sykursýki?
Faraldsfræði sykursýki á Íslandi
Faraldsfræði fylgikvilla sykursýki
Leit að erfðavísi, sem veldur nýrnasjúkdómnum við sykursýki
Erfðafræði fjölskyldubundinnar sykursýki á Íslandi
Klínískar rannsóknir á nýjum lyfjum við teg. 2 sykursýki
Insúlínþörf og blóðsykurstjórnun sykursjúkra kvenna á meðgöngu
Faraldsfræði skjaldkirtilssjúkdóma á Íslandi
Þýðing og þróun forkínískrar vanstarfsemi skjaldkirtils

LYFLÆKNINGASVIÐ I

Erindi og veggspjöld

Geir Tryggvason, Ólafur S. Indriðason, Ástráður B. Hreiðarsson, Árni V. Þórsson, Runólfur Pálsson.

Diabetic Nephropathy in Type-1 Diabetes in Iceland. J. Am. Soc. Nephrol. 12:2001 160A.

Grein: S.Y. Kristinsson, E.Th. Thorolfsdóttir, B. Talseth, E. Steingrímsson, A.V. Thorsson, T. Helgason, A.B. Hreiðarsson, R. Arngrímsson.

MODY in Iceland is associated with mutations in HNF-1 alpha and a novel mutation in NeuroD1. Diabetologia 2001; 44:2098-2103.

Kolka, R, Franzdóttir, SR, Hreiðarsson AB, Arnason, A, Steinsson, K, Arason, GJ.

Defective prevention of immune precipitation in SLE is not caused by C4*Q0. Complement associated diseases, animal models, and therapeutics workshop, Santorini, Grikklandi, október 2001.

Samstarfsaðilar

Aðrar deildir LSH

Lyfjafræðideild og læknadeild HÍ

UVS, Hjartavernd

Karolinska stofnunin, Stokkhólmi

Innkirtla- og efnaskiptadeildir sjúkrahúsanna í Árósum og Álaborg

Sykursýkisdeild Sahlgrenska sjúkrahússins, Gautaborg

LUNGADEILD OG GÖNGUDEILD OFNÆMIS- OG LUNGNASJÚKDÓMA

Einstaklingar sem sinna vísindastarfsemi

Andrés Sigvaldason lungnasérfræðingur

Davíð Gíslason ofnæmissérfræðingur

Dóra Lúðvíksdóttir lungnasérfræðingur

Eyþór Hreinn Björnsson lungnasérfræðingur

Guðbrandur Kjartansson lækni

Gunnar Guðmundsson lungnasérfræðingur

Ólafur Baldursson lungnasérfræðingur

Óskar Einarsson lungnasérfræðingur

Sigríður Ólína Haraldsdóttir lækni

Sigurður Júlíusson háls-, nef- og eyrnalækni

Steinn Jónsson lungnasérfræðingur, dósent

Tryggvi Ásmundsson lungnasérfræðingur

Þorsteinn Blöndal lungnasérfræðingur

Þórarinn Gíslason lungnasérfræðingur, dósent

Unnur Steina Björnsdóttir ofnæmissérfræðingur, dósent

Áherslur í vísindastarfsemi

astmi

lungnakrabbamein

langvinnir lungnateppusjúkdómar

kæfisvefn

ofnæmi

tóbaksfíkn

Erindi og veggspjöld

Björnsdóttir, US, McCullagh, E, Bloom G.A, Bjarkarson, I, Arnason, T, Shkolny, D, Adalsteinsdóttir, EA, Kristjánsson, K, Gulcher, J, E, Gíslason, T, Gíslason, D, Stefánsson, K. and Hakonarson, H.

Evaluation of polymorphisms in the IL-13 gene in Icelanders with Moderate to severe atopic asthma. The International AAAAI meeting in the New Orleans in March, 2001.

Hakonarson H, U. S. Björnsdóttir, A. Manolescu, T. Gíslason, D. Gíslason, T. Gulcher, K. Stefánsson.

Associations of multi-locus genotypes in the cytokine gene cluster on chromosome 5q31-35 in asthmatic patients in Iceland. Poster Presentation at the ICHG International Conference in Vienna, July, 2001.

I.F. Birkisson, U.S. Björnsdóttir, E. Halapi, D.L. Shkolny, T. Arnason, D.Gíslason T.Gíslason and H. Hakonarson.

Evaluation of genetic variability, expression and action of Th1-type cytokines in asthma.

SanDiego in September 2001.

Hakonarson H, Björnsdóttir US, Halapi E, Zink F, Helgadóttir H, Bjarkarson I, Arnason T, Thorarinnsson F, Guðmundsdóttir AS, Ingvarsson S, Amundadóttir L, Andresdóttir M, Adalsteinsdóttir EA, Gíslason D, Gíslason T, Gurney M, Gulcher J, Stefánsson K.

Pharmacogenomics study of glucocorticoid sensitive and resistant asthma predicts glucocorticoid responsiveness of asthmatic patients with high accuracy. Abstract for ASHG in SanDiego in september.

Benediktsdóttir B, Gíslason T, Tomasson K.

Daytime sleepiness among 50 year old Icelandic women – an epidemiological study. Scandinavian Sleep Research Society, 9th Congress, Reykjavik 15-17 August 2001.

Einarsson EO, Kjartansson G, Tomasson K, Halldorsdóttir B, Ingadóttir S, Gunnarsdóttir A, Gíslason T.

Health related quality of life of spouses of sleep apnea syndrome patients before and after one year of treatment. Scandinavian Sleep Research Society, 9th Congress, Reykjavik 15-17 August 2001.

Gíslason T.

Prevalence of gastroesophageal reflux during sleep and it's association to sleep related symptoms – an epidemiological survey. Fourth Milano International Symposium on sleep. Epidemiology of sleep disorders. Milano September 3-5, 2001. p 23-25.

Gíslason T.

Diagnosis of gastroesophageal reflux during sleep.

XL. Nordic Lung Congress, 7-9 júní 2001.

Blöndal Þ.

Að nota lyf þegar hætt er að reykja. Ritstjórnargrein.

Læknablaðið 2001; 87: 11-12.

Samstarfsaðilar

Íslensk erfðagreining

Penn University, Philadelphia, BNA

Uppsala Universitet, Svíþjóð

St Thomas' Hospital, London, England

LYFLÆKNINGASVIÐ II

Einstaklingar sem sinna vísindastarfsemi

Nanna Friðriksdóttir hjúkrunarfræðingur B.Sc., M.Sc.
Birna G. Flygenring hjúkrunarfræðingur B.Sc., M.Sc., lektor

Doktorsnemar

Sigríður Gunnarsdóttir, hjúkrunarfræði
University of Madison - Wisconsin
Erna Haraldsdóttir hjúkrunarfræði, University of Edinburgh

Mastersnemar

Pórunn Sævarsdóttir hjúkrunarfræði HÍ
Arndís Jónsdóttir hjúkrunarfræði HÍ
Herdís Jónasdóttir hjúkrunarfræði HA
Sigrún Sæmundsdóttir hjúkrunarfræði HÍ

Áherslur í vísindastarfsemi

Einkenni og einkenameðferð í líknarmeðferð
Einkenni, einkennaálag í lyfja- og geislameðferð
Parfir aðstandenda og hvernig þeim er mætt
Lífsgæði
Ánægja með þjónustu
Liðan /streita í starfi og starfsánægja

Erindi og veggspjöld

Patients satisfaction with the cancer notebook
Erindi á ECCO 11. okt. 2001.

Effects of symptoms/side effects on the daily life of patients
undergoing cancer therapy:
poster á ECCO 11. okt. 2001.

Liðan fólks í krabbameinsmeðferð og ánægja
með krabbameinsdagbókina.
Erindi á málstofu í hjúkrunarfræði.

SKURÐLÆKNINGASVIÐ

ÞVAGFÆRASKURÐLÆKNINGAR

Einstaklingar sem sinna vísindastörfum

Eiríkur Jónsson yfirlæknir
Guðmundur Geirsson sérfræðingur

Áherslur í rannsóknum

Rannsókn á erfðum góðkynja stækkunar blöðruhálskirtils
Rannsókn á lyfjanotkun og svörun lyfja við góðkynja
stækkun blöðruhálskirtils
Rannsókn á þvagleka kvenna á Íslandi

Erindi og veggspjöld

Guðmundur Geirsson.

Fyrirlestur á Norrænu þingi þvagfæraskurðlækna í Helsingi, júní 2001:
Familial aggregation of Benign Prostatic Hyperplasia in the Icelandic
population.

Guðmundur Geirsson.

Fyrirlestur á „kurs“ á vegum Félags norrænna þvagfæraskurðlækna
(NUF) í urodynamik, Oslo, nóvember 2001.

Guðmundur Geirsson.

Meðferð góðkynja stækkunar á blöðruhálskirtli á Íslandi –
breyttir tímar. Fræðslufundur á LSH, október 2001.

Guðmundur Geirsson.

Þvagleki og kynlífsvandamál - sjónarhorn þvagfæraskurðlæknis,
fyrirlestur á „TABÚ“ fundi fyrir heimilislækna, október 2001.

Guðmundur Geirsson.

Þvagleki.

Félag hjúkrunarfræðinga tengda þvagfærahjúkrun, apríl 2001.

Bjarki Jónsson Eldon, Albert Kjartansson Imsland, Jón Tómasson,
Eiríkur Jónsson.

Ættlægni blöðruhálskirtilskrabbameina á Íslandi.

Skurðlæknaþing 5. apríl 2001.

Eiríkur Orrí Guðmundsson, Eiríkur Jónsson.

Fyrstu 10 nýblöðru á þvagrás á Sjúkrahúsi Reykjavíkur/
Landspítala - háskólasjúkrahúsi.

Skurðlæknaþing 5. apríl 2001.

Eiríkur Jónsson, Bjarki J. Eldon, Albert K. Imsland, Jón Tómasson.

Familial Prostate Cancer in Iceland.

Scandinavian Urological Association, Helsinki ágúst 2001.

Eiríkur Orrí Guðmundsson, Eiríkur Jónsson.

Ný þvagblaðra úr smágirni tengd á þvagrás(nýblaðra) Fyrstu 10
aðgerðirnar. Vísindi á Vordögum LSH maí 2001.

Samstarfsaðilar

Íslensk erfðagreining
Gallup

KLÍNÍSKT ÞJÓNUSTUSVIÐ

RANNSÓKNARSTOFA Í NÆRINGARFRÆÐI

Nöfn starfsmanna er sinna vísindastarfsemi

Inga Þórsdóttir næringarfræðingur, Ph.D.
frá Gautaborgarháskóla, prófessor
Alfons Ramel næringarfræðingur, Ph.D.
frá Vínarháskóla, verkefnisstjóri
Björn Sigurður Gunnarsson matvæla- og næringarfræðingur,
MS frá HÍ, verkefnisstjóri

Doktorsnemar

Bryndís Eva Birgisdóttir næringarfræðingur og -ráðgjafi,
MS frá Gautaborgarháskóla, doktorsnemi í næringarfræði við HÍ
Ingibjörg Gunnarsdóttir matvæla- og næringarfræðingur, MS
frá HÍ, doktorsnemi í næringarfræði við HÍ

Mastersnemar

Ása Guðrún Kristjánsdóttir lífefnafræðingur, MS
frá Háskólanum í Uppsölum, MS nemi í næringarfræði við HÍ
Margaret Ospina BS í næringarfræði frá Rutgers University
New Jersey, MS nemi í næringarfræði við HÍ
Sveinbjörg Halldórsdóttir hefur lokið hluta næringarfræðináms í
Háskólanum í Bonn, MS nemi í næringarfræði við HÍ

Helstu áherslur í rannsóknum

Markmið rannsóknastofu í næringarfræði er að gera framúrskarandi rannsóknir á sviði næringarfræði. Tilgangur starfseminnar er að auka þekkingu næringarfræðinnar fyrir vísindasamfélagið, erlendis sem innanlands, og alla aðra sem nýta þekkingu næringarfræðinnar. Með þessu vill rannsóknastofa í næringarfræði stuðla að góðum neysluvenjum og næringarástandi meðal fólks á öllum aldri, heilbrigðra og sjúkra, til þess að koma í veg fyrir og meðhöndla heilsubrest og með því stuðla að betri lífheilsu („public health“) og lífsgæðum. Helstu rannsóknasvið sem rannsóknastofa í næringarfræði starfar á um þessar mundir eru: Meðganga og brjóstagið, næring barna, sykursýki og aðrir sjúkdómar og næringarástand.

Erindi og fleira

Thorsdóttir I, Birgisdóttir BE, Hill J, Harris P.

Lower incidence of type 1 diabetes in Iceland versus Scandinavia cannot be explained by lower bovine serum albumin or higher lactoferrin or immunoglobulin from cow's milk. 17th International Congress of Nutrition, Vín, Austurríki, 2001.

Birgisdóttir BE, Gunnarsdóttir I, Thorsdóttir I, Guðnason V, Benediktsson R.

Size at birth and glucose intolerance in a high birth weight population. 19th International Symposium on Diabetes and Nutrition, Dusseldorf, Þýskalandi 2001.

Birgisdóttir BE, Gunnarsdóttir I, Thorsdóttir I, Guðnason V, Benediktsson R.

Size at birth and glucose intolerance in Iceland. First world congress on fetal origins of adult disease. Oberoi Towers Hotel, Mumbai, Indlandi 2001.

Veggspjöld

Olafsdóttir AS, Thorsdóttir I, Wagner KH, Elmadfa I, Thorsdóttir I.

Lactating women's dietary intake and frequency of regular cod liver oil supplementation within free living subjects - influence on human milk. 17th International Congress of Nutrition, Vín, Austurríki, 2001.

Ramel A, Elmadfa I.

Evidence of oxidative stress after submaximal resistance exercise. 17th International Congress of Nutrition, Vín, Austurríki 2001.

Gunnarsdóttir I, Birgisdóttir BE, Thorsdóttir I, Guðnason V, Benediktsson R.

Size at birth and coronary heart disease in a population of high birth weight. 17th International Congress of Nutrition, Vín, Austurríki 2001.

Thorsdóttir I, Birgisdóttir BE, Hill J.

Lower consumption of the cow milk protein A1 beta-casein among children rather than adolescents' may explain varying incidence of type 1 diabetes between Iceland and Scandinavia. 19th International Symposium on Diabetes and Nutrition, Dusseldorf, Þýskalandi 2001.

Gunnarsdóttir I, Birgisdóttir BE, Benediktsson R, Guðnason V, Thorsdóttir I.

Relationship between size at birth and hypertension in a genetically homogenous population of high birth weight. 19th International Symposium on Diabetes and Nutrition, Dusseldorf, Þýskalandi 2001.

Gunnarsdóttir I, Birgisdóttir BE, Thorsdóttir I, Guðnason V, Benediktsson R.

Size at birth and coronary heart disease in a population of high birth weight. 19th International Symposium on Diabetes and Nutrition, Dusseldorf, Þýskalandi 2001.

Samstarfsstofnanir/deildir

Rannsóknastofa í næringarfræði starfar með öðrum einingum innan Landspítala - háskólasjúkrahúss, eins og næringarstofu, Barnspítala Hringins og kvennadeild. Rannsóknastofa í næringarfræði starfar einnig með innlendum stofnunum, eins og Manneldisráði Íslands, Hjartavernd, Hollustuvernd ríkisins, MATRA á Keldnaholti og Rannsóknastofnun fiskiðnaðarins. Rannsóknastofa í næringarfræði á í samstarfi við nokkra evrópska háskóla, bæði í rannsóknum og í Sókrates og Erasmus áætlunum, m.a. Konunglega dýralækna- og landbúnaðarháskólanum í Kaupmannahöfn (KVL), Karólínska Institutet í Stokkhólmi, Óslóarháskóla og Vínarháskóla í Austurríki. Rannsóknastofan hefur einnig nýverið hafið rannsóknasamstarf við Háskólann í Tampere í Finnlandi. Fyrir hönd Háskóla Íslands, tekur rannsóknastofa í næringarfræði þátt í uppbyggingu á evrópsku meistaranámi í lýðheilsunæringarfræði (public health nutrition), ásamt mörgum öðrum háskólum.

Verðlaun eða viðurkenningar

Ingibjörg Gunnarsdóttir. „Young researcher award 2001“.

Verðlaun DNSG (Diabetes and Nutrition Study Group) sem heyrir undir EASD (European Association for the Study of Diabetes) fyrir verkefni: Staerð við fæðingu - tengsl við hjartasjúkdóma og háþrýsting.

Inga Þórsdóttir. Viðurkenning fyrir störf sín. Aðalfundur Landspítala - háskólasjúkrahúss 2001.

SLYSA- OG BRÁÐASVIÐ

Einstaklingar sem sinna vísindastörfum

Brynjólfur Mogensen Ph.D., sviðsstjóri, dósent
Gísli E. Haraldsson læknanemi HÍ
Guðný S. Guðlaugsdóttir B.Sc. hjúkrunarfræðingur
Jón Baldursson sérfræðingur í slysa- og bráðalækningum,
aðjúnkt, yfirlæknir
Kristín Jónsdóttir B.Sc. hjúkrunarfræðingur
Linda Björnsdóttir B.Sc. hjúkrunarfræðingur
Stefán Haraldsson læknanemi HÍ

Aherslur í vísindastarfsemi

Slys, orsakir og afleiðingar
Slysgreiningar, áverkastig og áverkaskor
Slysatilhneiging einstaklinga í umferðarslysum
og tengsl við önnur slys
Heilsutengd lífsgæði slasaðra í umferðarslysum

Erindi og veggspjöld

Áhættuþættir augnslysa.
Stefán Haraldsson, Jón Baldursson og Brynjólfur Mogensen.
Skurðlæknaþing apríl 2001.

Skiða- og snjóbrettaslys.
Gísli E. Haraldsson, Brynjólfur Mogensen og Jón Baldursson.
Skurðlæknaþing apríl 2001.

Slysavarnir barna: Nútið og framtíð. Slys á börnum.
Brynjólfur Mogensen.
Árvekni. Ráðstefna um slysavarnir barna og unglinga 31. ágúst 2001.

Áfengi og vímuefni. Ofbeldi.
Brynjólfur Mogensen.
Námskeið haldið á vegum Héraðslæknisins í Reykjavík,
Áfengis- og vímuvarnaráðs og Heilsugæslunnar í Reykjavík,
4. október 2001.

Gips og gipslagning.
Brynjólfur Mogensen, Guðný S. Guðlaugsdóttir, Kristín Jónsdóttir
og Linda Björnsdóttir.

Varnir gegn vinnuslysum. Vinnuslys.
Brynjólfur Mogensen.
Vinnuverndarvika 2001, 14.-20. október 2001.

Samstarfsaðilar

Önnur svið LSH
Landlæknisembættið
Vinnueftirlit ríkisins

ENDURHÆFINGARSVIÐ

TALMEINAPJÓNUSTA

Einstaklingar sem sinna vísindastarfsemi

Sigríður Magnúsdóttir yfirtalmeinafræðingur, Sc.D.,
stundakennari við HÍ
Þóra S. Úlfsdóttir talmeinafræðingur

Áherslur í vísindastarfsemi

Máltruflanir fullorðinna með áherslu á málfræðistól
Sértækar máltruflanir í tengslum við sjaldgæf heilkenni sem lítið hafa
verið skoðaðar á íslensku eins og t.d. Landau-Kleffner heilkennið,
Friedreich's ataxia o.fl.
Heilsutengd lífsgæði eftir heilablóðfall

SJÚKRAPJÁLFUN

Einstaklingar sem sinna vísindastarfsemi

Guðný Jónsdóttir yfirsjúkráþjálfari, B.Sc. í sjúkráþjálfun frá HÍ
Atli Ágústsson fageiningarstjóri, B.Sc. í sjúkráþjálfun frá HÍ
Karitas Ólafsdóttir sjúkráþjálfari
Sara Hafsteinsdóttir sjúkráþjálfari

Mastersnemar

Atli Ágústsson er í mastersnámi, M.Sc. í „Bioengineering“
(Lífverkfræði / Heilbrigðis verkfræði) frá sept. 2001 - okt. 2002,
við Strathclyde University í Glasgow.

Áherslur í vísindastarfsemi

Rannsóknir sem tengjast meðferð og þjónustu við
einstaklinga með fjölpætta fötlun.
Þá eru fyrirhugaðar rannsóknir, tengdar hreyfigreiningu fyrir sama
hóp og einnig aðra sjúklingshópa.
Könnun á aðstæðum og þörfum ungs fólks með heilalömun á
aldrinum 14-23 ára á Íslandi.
Áhrif stöðubreytinga og notkunar bolspelku á öndunarhreyfingar,
öndunarform, súrefnismettun og vöðvaspennu í hálsvöðvum hjá
einstaklingi með fjölpætta fötlun og alvarlega hryggskekkju.
Útskriftir aldraðra
Þjónustukeðja fyrir aldraða
Félagsleg úrræði fyrir aldraða heilablaða

Erindi og veggspjöld

Fyrirlestur á norrænu málþingi um setstöður í Stokkhólmi, október 2001:
Effect of posture and spinal orthosis on respiratory movements and
oxygen saturation in an individual with complex disabilities and severe
scoliosis.

Fyrirlestur á námsstefnu Hjálpartækjamiðstöðvar TR um setstöður. Des.
2001. Áhrif stöðubreytinga og notkunar bolspelku á öndunarhreyfingar,
öndunarform, súrefnismettun og vöðvaspennu í hálsi hjá einstaklingi
með fjölpætta fötlun og alvarlega hryggskekkju.

Veggspjald um notagildi úrræða við útskrift af öldrunardeild.
Finnland 2001.

Samstarfsaðilar

Reykjalundur, Ludvig Gudmundsson læknir
Styrktarfélag lamaðra og fatlaðra, Hrefna Óskarsdóttir iðjuþjálfari

SÁLFRÆÐIÞJÓNUSTA VEFRÆNNA DEILDA

Einstaklingar sem sinna vísindastörfum

Eiríkur Örn Arnarson forstöðusálfræðingur, Ph.D.,
dósent í Læknadeild HÍ
María K. Jónsdóttir yfirsálfræðingur, Ph.D., stundakennari í HÍ
Berglind Magnúsdóttir sálfræðingur
Smári Pálsson BA sálfræði

Doktorsnemar

Ingunn Hansdóttir BA, MA,
doktorsnemi í klínískri sálfræði við háskólann í San Diego, Kaliforníu

Mastersnemar

Smári Pálsson aðstoðarmaður sálfræðinga, BA,
kandidatsnemi í sálfræði við Hafnarháskóla

Áherslur í vísindastarfsemi

Punglyndi eftir heilablóðfall
Mattis Dementia Rating Scale-2: Íslensk gerð og söfnun
viðmiðunargilda
Heilsutengd lífsgæði eftir heilablóðfall
Rannsókn á erfðum Alzheimerssjúkdóms og annarrar heilabilunar
Langtímarannsókn þar sem fólk fætt 1911, 1913, 1918 og 1923 er fylgt
eftir og ýmsar breytur varðandi andlega og líkamlega heilsu eru
skoðaðar, auk þess sem félagslegir þættir eru kannaðir.
Rannsókn á greiningunni „væg vitræn skerðing“ er í undirbúningi
Rannsókn á hlutverki jákvæðs og neikvæðs geðslags í aðlögun að
langvinnum sjúkdómi, Systemic sclerosis
Punglyndi unglínga: fyrirbyggjandi aðgerðir
Rannsókn á afleiðingum höfuðáverka meðal barna
Árangur hugrænnar atferlismeðferðar (Cognitive Behaviour Therapy)
við þunglyndi í samanburði við venjubundna meðferð
Rannsókn á starfi Rauða Kross Hússins fyrir börn og unglínga
Faraldsfræðileg rannsókn á tannlæknaþæfni

Samstarfsaðilar

Háskólarir
í Boulder, Colorado, San Diego, Kaliforníu, Kaupmannahöfn og Osló
Greiningarstöð ríkisins
Íslensk erfðagreining
Rauði kross Íslands
Öldrunarsvið LSH

ENDURHÆFINGARSVIÐ

IÐJUPJÁLFUN

Einstaklingar sem sinna vísindastörfum

Guðrún Árnadóttir iðjubjálfi,
umsjónarmaður með þróunar- og rannsóknaverkefnum
Lillý H. Sverrisdóttir iðjubjálfi
Sigrún Garðarsdóttir yfiriðjubjálfi, MS og lektor HA.

Áherslur í vísindastarfsemi

Árangursmælingar með notkun einliðasniðs
Mælingar á áreiðanleika matsmanna við notkun ýmissa matstækja
sem notuð eru í iðjubjálfun
Færni við iðju eftir útskrift - eftirfylgd
Gáttlisti fyrir mat á færni við akstur - áframhaldandi vinna.
Heilsutengd lífsgæði eftir heilablóðfall

Erindi og veggspjöld

Guðrún Árnadóttir.

OT-ADL Evaluation (A-ONE): The Theoretical background and use of
clinical reasoning. Fyrirlestur fluttur á ráðstefnunni Iðja, heilsa og
velliðan. Akureyri 2001.

Guðrún Árnadóttir.

The Arnadóttir Neurobehavioral Evaluation (A-ONE). Erindi haldið á
fræðsludegi um mælingar í endurhæfingu á LSH, október 2001.

Sigrún Garðarsdóttir.

The validity of the A-ONE: Relationship between neurobehavioral
impairments and performance in activities of daily living. Fyrirlestur á
ráðstefnunni Iðja, heilsa og velliðan, Akureyri 2001.

Sigrún Garðarsdóttir og Lilja Ingvarsson.

Gáttlisti vegna mats á færni við akstur.

Veggspjald á ráðstefnunni Iðja, heilsa og velliðan, Akureyri 2001.

Samstarfsaðilar

Iðjubjálfunarbraut Háskólans á Akureyri
Samstarfsaðilar á Grensási

FÉLAGSRÁÐGJÖF

Starfsmenn sem sinna vísindastörfum

Hanna Lára Steinsson, félagsráðgjafi
Jóna Eggertsdóttir, yfirfélagsráðgjafi
Steinunn K. Jónsdóttir, yfirfélagsráðgjafi

Áherslur í rannsóknum

Þjónustukeðja fyrir aldraða
Félagsleg úrræði fyrir aldraða
Félagsráðgjöf aldraðra með krabbamein og aðstandendur þeirra

Erindi og veggspjöld

7 innlendir fyrirlestrar,
1 erlendir fyrirlestur.

ÖLDRUNARSVIÐ

Einstaklingar sem sinna vísindastarfsemi

Aðalsteinn Guðmundsson læknir
Ársæll Jónsson læknir
Ásta B. Pétursdóttir B.Sc. hjúkrunarfræðingur
Björn Einarsson læknir
Gerður Sæmundsdóttir hjúkrunarfræðingur
Guðlaug Þórsdóttir læknir
Guðný Bjarnadóttir læknir
Guðrún Lovísa Víkingsdóttir hjúkrunarfræðingur
Helga Hansdóttir læknir
Ingbjörg Hjaltadóttir M.Sc. hjúkrunarfræðingur
Ída Atladóttir B.Sc. hjúkrunarfræðingur
Jón Eyjólfur Jónsson læknir
Jón G. Snædal læknir
Ólafur Samúelsson læknir
Ólafur P. Gunnarsson læknir
Pálmi V. Jónsson læknir, dósent
Sigrún Bjartmarz B.Sc. hjúkrunarfræðingur
Sigrún Gunnarsdóttir M.Sc. hjúkrunarfræðingur
Sigurbjörn Björnsson læknir
Sæmundur Haraldsson læknir

Doktorsnemar

Guðlaug Þórsdóttir læknir, Háskóli Íslands
Kristín Hannesdóttir sálfræðingur, Institute of Psychiatry, London
Sigrún Gunnarsdóttir public health,
London School of Hygiene & Tropical Medicine

Mastersnemar

Hlíf Guðmundsdóttir hjúkrunarfræði, Háskóli Íslands

Áherslur í vísindastarfsemi

Meðferð heilabilaðra sjúklinga með aðstoð hunda; sjáanleg áhrif á líðan sjúklinga á öldrunarlækningadeildum fyrir heilabilaða Erfðarannsóknir Alzheimers sjúkdóms og langlífis
Öldrunarrannsókn Hjartaverndar - þátttaka og samstarf
80+ rannsóknir: alþjóðleg samanburðarrannsókn
Margvísleg RAI verkefni - innanlands, norræn og evrópsk verkefni
Ýmsar klínískar rannsóknir

Erindi og veggspjöld

Samanburður á heilsufari og hjúkrunarþörfum aldraðra á 5-daga og 7 daga öldrunarlækningadeild 1. apríl 1999 - 31. mars 2000. Anna Birna Jensdóttir, Lúðvík H. Gröndal, Ingbjörg Björgvinsdóttir, Svanlaug R. Sæberg, Anna Þórunn Halldórsdóttir, Herdis Svavarsdóttir, Þóra I. Sigurjónsdóttir, Helga Sigurðardóttir, Friða Þorsteinsdóttir, Erla Gunnarsdóttir, Guðrún Jónatansdóttir, Anna Sigríður Indriðadóttir, Helga G. Helgadóttir. International Interdisciplinary Home Health Care Conference, Göteborg, Sweden, 25-27 okt. 2001.

Lyfjameðferð hjá öldruðum. Ólafur Samúelsson öldrunarlæknir.
Á Læknadögum 17. janúar 2001.

Hópmeðferð fyrir aldraða. Vísindi á Vordögum LSH.
Sæmundur Haraldsson læknir.

Heilabilun á hjúkrunarheimilum. (Fjölrit).
Málþing um heilabilun meðal aldraðra.
Læknadagar í janúar 2001. Ársæll Jónsson yfirlæknir.

Lífæðisfræði öldrunar.
Framhaldsmenntun öldrunarlækna. mars 2001.
Ársæll Jónsson yfirlæknir.

Jónsson PV.
Erfaring med bruk af RAI kvalitetsindikatorer. Opið Nord RAI-seminar, Oslo, 9. nóvember, 2001.

Jónsson PV.
Some interesting results from the Reykjavik Heart Study. National Institute on Aging, Bethesda, USA, March 8, 2001.

Jónsson PV.
Hvordan arbejder man med RAI i Island.
Opinn Dan RAI fundur, 8. júní, 2001, Kaupmannahöfn.

Jónsson PV, Guðmundsdóttir H, Friðbjörnsdóttir F, Haraldsdóttir M, Ólafsdóttir P, Jensdóttir AB, Pálsson H, Hjaltadóttir I, Hardarson Ó. A Pilot Test of the RAI-Home Care in Reykjavik.
17th World Congress of the International Association of Gerontology. Vancouver, Canada, July 1-6, 2001. Gerontology, 2001:47,S1,01,571.

Einarsson B, Jónsson PV, Sigfússon N, Sigvaldason H, Wallin A, Guðnason V.
Major Vascular Risk Factors in midlife are associated with Impaired Cognitive Function in the Elderly. 17th World Congress of the International Association of Gerontology. Vancouver, Canada, July 1-6, 2001. Gerontology, 2001:47,S1,01,138.

Jónsson PV.
The RAI experience in Iceland.
Erindi flutt á ráðstefnunni : Quality of long-term Care of Elderly Population. International experiences,
26. september, 2001, Helsinki, Finnlandi. Opinn Fin-RAI fundur.

Hanna Lára Steinsson.
„Þjónustukeðja fyrir aldraða með heilabilun og aðstandendur þeirra.“ : Málstofa félagsráðgjafar Háskóla Íslands, Odda,
15. október 2001.

Hanna Lára Steinsson.
„Heilabilunareiningin og félagsleg úrræði fyrir fólk með heilabilun“.
Fræðsludagar á Hótel Loftleiðum, 19.-21. mars, 2001.

Hanna Lára Steinsson.
„Þjónustukeðja fyrir aldraða með heilabilun og aðstandendur þeirra“.
Pfizer fræðslufundur á Hótel Loftleiðum, 25. október 2001.

Karitas Ólafsdóttir, Sara Hafsteinsdóttir, Jóna Eggertsdóttir.
Könnun á notagildi úrræða sem mælt er með fyrir útskrift af öldrunarlækningadeild: Veggspjald á 3rd International Conference on Social Work in Health and Mental Health, Tampere, Finland, 2.-5. júlí 2001.

Steinunn K. Jónsdóttir.
Þjónustuþúðir aldraðra. 3rd International Conference on Social Work in Health and Mental Health, Tampere, Finland, 1.-5. júlí 2001.

Steinunn K. Jónsdóttir.
Aðferðir við mat á félagslegum aðstæðum aldraðra:
Námstefna Öldrunarfræðafélags Íslands og Endurmenntunarstofnunar Háskóla Íslands, 7. mars 2001.

ÖLDRUNARSVIÐ

Steinunn K. Jónsdóttir.

Þjónustuibúðir aldraðra. Málstofa félagsráðgjafar, Háskóla Íslands, Odda, 24. september 2001.

Steinunn K. Jónsdóttir.

Félagsráðgjöf aldraðra með krabbamein og aðstandendur þeirra: Krabbamein hjá öldruðum: Fagdeild hjúkrunarfræðinga, Félag krabbameinslækna, Pharmaco, 2. nóvember 2001.

Karítas Ólafsdóttir, Sara Hafsteinsdóttir, Jóna Eggertsdóttir.

Könnun á notagildi úrræða sem mælt er með fyrir útskrift af öldrunarlækningadeild. Öldrun, 19. árg. 1.tbl. 2001, bls. 11-14.

Steinunn K. Jónsdóttir.

Lýðfræðilegar breytingar - aldursamsetning og farsæl öldrun: Öldrun, 19. árg. 1.tbl. 2001, bls. 15-18.

Tryggvi Þór Egilsson læknir.

Óráð hjá öldruðum, fyrirlestur fyrir hjúkrunarfræðinga, deildarlækna og sérfræðinga, 20.2.2001, LSH HB, 22.2.2001, Lkt, 27.4.2001, á Sjúkrahúsi Akraness, 18.5.2001, FSA og 21.5.2001, LSH FV.

Auk ofangreinds, voru fjölmörg erindi flutt fyrir faghópa.

Samstarfsaðilar

Endurhæfingarsvið LSH

Hjartavernd

Fjórir háskólar á Norðurlöndum í norrænu verkefni

Tíu stofnanir / háskólar í Evrópu í Evrópuverkefni

RANNSÓKNARSTOFNUN LSH

BLÓÐMEINAFRÆÐIDEILD

Einstaklingar sem sinna vísindastarfsemi

Bergljót Halldórsdóttir meinatæknir, kennslustjóri
Brynja R. Guðmundsdóttir meinatæknir, deildarstjóri þróunarverkefna
Brynjár Viðarsson læknir, sérfræðingur í blóðsjúkdómum
Elísabet Kristbergisdóttir meinatæknir, deildarstjóri stofnfrumurannsóknastofu
Guðmundur M. Jóhannesson læknir, sérfræðingur í blóðsjúkdómum
Jóhanna Björnsdóttir læknir, sérfræðingur í blóðsjúkdómum
Margrét Ágústsdóttir meinatæknir, gæðastjóri
Páll T. Önundarson yfirlæknir, dósent, sérfræðingur í blóðsjúkdómum
Sigrún Reykdal læknir, sérfræðingur í blóðsjúkdómum

Mastersnemar

Brynja R. Guðmundsdóttir meinatækni, Læknadeild Háskóla Íslands

Áherslur í rannsóknum

Breytileiki blæðingaprófa og storkuprófa á eðlilegum tíðahring og fylgni við kynhormón, mælingar og úrvinnsla
Hlutlæg greining asatíða
Blæðingaeinkenni ungmenna og algengi vægra blæðingasjúkdóma
Gagnsemi skimprófa eftir blæðingasjúkdómum
Bláæðasegar hjá flugmönnum
Ættartengsl og erfðafraði bláæðasega á Íslandi
Hlutverk griplufrumna í mergmisprokskaheilkenni
Hlutverk transferrin viðtækis í mergmisprokskaheilkenni
Notkun VASP (VP-16, adriamycin, cyclophosphamide og prednisolone) í mergæxli (multiple myeloma)
Ættartengsl, faraldsfræði og erfðafraði langvinnis eitilfrumuhvítblæðis
Ættartengsl, faraldsfræði og erfðafraði hárfurumuhvítblæðis
Ættartengsl, faraldsfræði og erfðafraði bráðs mergfrumuhvítblæðis
Ættartengsl, faraldsfræði og erfðafraði illkynjaðra eitilæxla
Ættartengsl, faraldsfræði og erfðafraði mergæxla (multiple myeloma)
Samanburður á smásjárskoðunum þvags í samanburði við þvagstrímla

Samstarfsaðilar

Samstarfsaðilar innan LSH
Íslensk erfðagreining
UVS - Íslenska krabbameinsverkefnið
Krabbameinsfélagið

SÝKLAFRÆÐIDEILD

Einstaklingar sem sinna vísindastarfsemi

Karl G. Kristinsson yfirlæknir
Brynja Laxdal hjúkrunarfræðingur
Þóra Gunnarsdóttir líffræðingur
Hjördís Harðardóttir sérfræðingur
Ingibjörg Hilmarsdóttir sérfræðingur
Helga Erlendsdóttir M.Sc. deildarmeinatæknir
Kristín Jónsdóttir M.Sc. deildarmeinatæknir
Sigrún Guðmundsdóttir líffræðingur

Doktorsnemar

Sigurður E. Vilhelmsson líffræðingur
Sigrún Guðmundsdóttir líffræðingur

Mastersnemar

Kristín Jónsdóttir meinatækni
Helga Erlendsdóttir meinatækni

Áherslur í vísindastarfsemi

Áhrif íhlutandi aðgerða til að draga úr sýkingum og sýklalyfjaónæmi á leikskólum
Sameindafaraldsfræði penisillín ónæmra pneumókokka
Campylobacteriosis - faraldsfræði og íhlutandi aðgerðir
Sources and risk factors for Campylobacter in poultry and impact on human disease in a closed system
Sameindafaraldsfræði Chlamydia trachomatis á Íslandi
Áhrif beta-laktamsýklalyfja á nokkrar hjúngerðir pneumókokka in vitro og í tilraunasýkingum í músum
Bráð netjubólga/heimakoma á ganglimum
Rannsóknir á faraldsfræði ifarandi sýkinga á Íslandi
Klínískar rannsóknir á ifarandi sveppasýkingum
Ættlægni ifarandi sýkinga af völdum hjúpaðra baktería
Endurtekningar ifarandi sýkinga
Grunnrannsóknir á meingerð sveppasýkinga
Faraldsfræði listeria monocytogenesis

Erindi og veggspjöld

Lena Rós Ásmundsdóttir, Helga Erlendsdóttir, Már Kristjánsson, Magnús Gottfreðsson.

Áhættuþættir sýkinga og horfur sjúklinga með blóðsýkingar af völdum sveppa. X. Ráðstefnan um rannsóknir í læknadeild Háskóla Íslands, Reykjavík, janúar 2001.

Magnús Gottfreðsson, Helga Erlendsdóttir, Már Kristjánsson, Sigurður Guðmundsson, Karl G. Kristinsson.

Ifarandi sýkingar af völdum pneumókokka á Íslandi. X. Ráðstefnan um rannsóknir í læknadeild Háskóla Íslands, Reykjavík, janúar 2001.
Helga Erlendsdóttir, Magnús Gottfreðsson, Karl G. Kristinsson, Sigurður Guðmundsson.

Verkun penicillins in vitro á mismunandi næma pneumókokkastofna. X. Ráðstefnan um rannsóknir í læknadeild Háskóla Íslands, Reykjavík, janúar 2001.

RANNSÓKNARSTOFNUN LSH

S. Bjornsdóttir, A. Thorisdóttir, M. Gottfredsson, H. Ríkardóttir, G. Gunnarsson, M. Kristjánsson, I. Hilmarsdóttir.

Lower limb cellulitis and dermatophytic infections of the foot: A prospective case-control study. Program and abstracts. 39th Annual Meeting of the Infectious Diseases Society of America, San Francisco, California, október 2001. Abstract 638.

H.M. Einarsdóttir, H. Erlendsdóttir, K.G. Kristinsson, M. Gottfredsson. Recurrent invasive pneumococcal infections in Iceland: A 20 year overview from a nationwide study. Programs and abstracts. 39th Annual Meeting of the Infectious Diseases Society of America, San Francisco, California, október 2001. Abstract 79.

L.R. Ásmundsdóttir, H. Erlendsdóttir, M. Gottfredsson. Significant increase in fungal blood stream infections in Iceland: Results from a nationwide study. Abstracts. 18th Annual meeting of the Scandinavian society for antimicrobial chemotherapy, Malmö, Svíþjóð, 25-27. Október 2001.

M. Gottfredsson, H. Erlendsdóttir, M. Kristjánsson, S. Guðmundsson, K.G. Kristinsson.

A nationwide study of invasive pneumococcal infections in Iceland during a 20 year period. 41st ICAAC, Chicago, Illinois, desember 2001.

G.M.Cox, H.C.McDade, S.C.Chen, S.C.Tucker, M.Gottfredsson, L.C.Wright, T.C.Sorrell, S.D.Leidich, A.Casadevall, M.A.Ghannoum, J.R.Perfect.

Extracellular phospholipase activity is a virulence factor for *Cryptococcus neoformans*. *Mol Microbiol.* 2001; 39:166-175.

Lena Rós Ásmundsdóttir, Þórólfur Guðnason, Fjalar Elvarsson, Helga Erlendsdóttir, Jóhann Heiðar Jóhannsson, Ingibjörg Hilmarsdóttir, Magnús Gottfredsson.

Blóðsykingar og aðrar ffarandi sveppasykingar hjá börnum á Íslandi. *Læknablaðið* 2001; 87:783-90.

Magnús Gottfredsson, Chad Jessup, Gary M. Cox, John R. Perfect, Mahmoud A Ghannoum.

Fungal phospholipase activity and susceptibility to lipid preparations of amphotericin b. *Antimicrob Agents Chemother* 2001; 45:3231-3.

Samstarfsaðilar

Háskóli Íslands
European Intervention Study, samstarfsaðilar í Portúgal, Frakklandi
Þýskalandi, Svíþjóð og Bandaríkjunum
Rockefeller háskólinn, Bandaríkjunum
Hollustuvernd ríkisins
Embætti yfirdýralæknis
Tilraunastöð HÍ í meinafræði að Keldum
Rannsóknastofnun fiskiðnaðarins og sóttvarnalæknir
Raunvísindadeild HÍ, Russell Research Center
US Department of Agriculture, Georgia, USA
Health Canada, Ontario, Canada
Smitsjúkdómalæknar á lyflækningsviði I

VEIRUFRÆÐIDEILD

Einstaklingar sem sinna vísindastarfsemi

Arthur Löve dr. med.Sc., dósent, yfirlæknir
Einar G. Torfason dr. med.Sc., verkefnisstjóri
Guðrún E. Baldvinsdóttir M.D., sérfræðingur
Gunnar B. Gunnarsson M.D., sérfræðingur
Sigríður Elefsen B.Sc., verkefnisstjóri
Þorgerður Árnadóttir Ph.D., forstöðunáttúrufræðingur

Áherslur í vísindastarfsemi

Arfgerðir lífrabólguveiru C og þróun þeirra
Arfgerðir lífrabólguveiru B á Íslandi
Algengi mótefna gegn ýmsum veirum á Íslandi
og samanburður við útlönd
Algengi SEN-V veiru á Íslandi
Samspil HIV og lífrabólguveiru G í sjúkdómsmyndum
Ný kjarnsýrumögnunarpróf (PCR) til greininga á sláturbólu (orf),
gammaherpesveirum hrossa (EHV-2 og EHV-5), Kaposi sarcoma
herpesveiru (HHV-8), enteroveirum og lífrabólgu E (HEV)
Rannsóknir á stofnabreytileika hlaupabólguveiru (VZV)
Sinusitis due to *S. maltophilia*. *SIID Vol 34#2*, 2002
Flavobacterium meningosepticum septic arthritis.
Papillomaveirur/leghálskrabbamein
Ónæmissvörun við Respiratory syncytial (RS) veiru
Vöktun á influensu og stofnagreiningar

Erindi og veggspjöld

Gammaherpesveirur í íslenskum hestum. Veggspjald V34 á X. Ráðstefnu um rannsóknir í læknadeild HÍ, 4-5 janúar 2001.

Notagildi mælinga á sértækum *Mycoplasma pneumoniae* IgM mótefnum í sermi til greiningar á sýkingu. Veggspjald V23 á X. Ráðstefnu um rannsóknir í læknadeild HÍ, 4-5 janúar 2001.

Influensa. Erindi fyrir Örverufræðifélag Íslands, 22. mars 2001 og útdráttur úr því í Morgunblaðinu 21. mars 2001.

Veirufaraldrar á Íslandi frá hausti 1999 til vors 2001. Veggspjald. Ársfundur LSH 10. apríl 2001.

Lower limb cellulitis and dermatophytic infections of the foot - a case control study. Poster #638 á IDSA, okt. 2001.

Alnæmi. Erindi fyrir Örverufræðifélag Íslands, 15. mars 2001 og útdráttur úr því í Morgunblaðinu 14. mars 2001.

Inngangsfyrirlestur um veirur. Erindi fyrir Örverufræðifélag Íslands, 15. mars 2001 og útdráttur úr því í Morgunblaðinu 14. mars 2001.

Herpesveirur. Erindi fyrir Örverufræðifélag Íslands 22. mars 2001 og útdráttur úr því í Morgunblaðinu 21. mars 2001.

Papillomaveirur. Erindi fyrir Örverufræðifélag Íslands 29. mars 2001 og útdráttur úr því í Morgunblaðinu 28. mars 2001.

RANNSÓKNARSTOFNUN LSH

Inflammatory Responses in Respiratory Syncytial Virus Infection in Infants; Cytokines, Chemokines and Eosinophil Cationic Protein. Veggspjald á AAAA þingi, New Orleans, Bandaríkjunum, mars 2001.

Samstarfsaðilar

Veirufræðideild Malmö Almanna Sjúkhus, Málmey, Svíþjóð
Veirufræðideild Huddinge sjúkhus, Karolinska Institutet, Huddinge, Svíþjóð
Centers for Disease Control and Prevention (CDC), Atlanta, Georgíu, Bandaríkjunum
Tilraunastöð HÍ í meinafræði að Keldum
Alþjóða heilbrigðismálastofnunin (WHO), Genf og London
Krabbameinsfélag Íslands o.fl.
LSH - barnadeild/ ónæmisfræðideild LSH

ÓNÆMISFRÆÐIDEILD

Einstaklingar sem sinna vísindastarfsemi

Helgi Valdimarsson læknir, F.R.C. Path., prófessor
Björn R. Lúðvíksson læknir, Ph.D., dósent
Ingileif Jónsdóttir líffræðingur, Ph.D., dósent
Kristján Erlendsson læknir, dósent

Auk þess sinna allir aðrir háskólamenntaðir starfsmenn deildarinnar fræðilegum rannsóknum í misjafnlega ríku mæli.

Doktorsnemar

Eiríkur Sæland líffræðingur, ónæmisfræði, Háskólinn í Utrecht, Hollandi
Hávard Jakobsen líffræðingur, ónæmisfræði HÍ
Hekla Sigmundsdóttir líffræðingur, ónæmisfræði HÍ
Jóhann Elí Guðjónsson læknir, ónæmis- og erfðafræði HÍ
Sædis Sævarsdóttir læknir, ónæmisfræði HÍ

Mastersnemar

Gunnhildur Ingólfssdóttir meinafræðingur, ónæmisfræði HÍ
Margrét Yrsa Richter líffræðingur, ónæmisfræði HÍ
Stefanía P. Bjarnason líffræðingur, ónæmisfræði HÍ
Valdis Manfreðsdóttir læknir, ónæmisfræði HÍ

Áherslur í vísindastarfsemi

Psoriasis, orsakir og meinmyndun
Bólusetningar gegn lungnabakteríum (pneumokokkum)
Bólusetningar nýbura
Iktsýki, orsakir og meinmyndun.
Skortur á Mannose Binding Lectin (MBL) og sjálfsöfnæmi IgA skortur á Íslandi

Erindi og veggspjöld

Starfsmenn deildarinnar stóðu fyrir 15 erindum innanlands og 17 á erlendum ráðstefnum. Sínd voru 15 veggspjöld innanlands og 15 erlendis. Auk þessa voru margvíslegar rannsóknarniðurstöður kynntar á ýmsum fleiri ráðstefnum.

MEINEFNAFRÆÐI- OG ÍSÓTÓPADEILD

Einstaklingar sem sinna vísindastarfsemi

Arndís Theodórsdóttir deildarmeinafræðingur B.S.
Elín Ólafsdóttir sérfræðingur cand. med. M.S.
Eysteinn Pétursson yfireðlisfræðingur cand scient.
Guðlaug Torfadóttir líffræðingur M.S.
Ingunnur Þorsteinsson sérfræðingur cand med., Ph.D.
Jón Jóhannes Jónsson forstöðulæknir cand. med., Ph.D, dósent
Jónína Jóhannesdóttir deildarmeinafræðingur B.S.
Matthías Kjeld sérfræðingur Ph.D.
Sigrún Rafnsdóttir yfirmainafræðingur B.S.
Sigurbjörg Sigurðardóttir yfirmainafræðingur

Doktorsnemar

Hans Guttormur Þormar B.S. í sameindalíffræði HÍ, doktorsnemi í heilbrigðisvísindum við læknadeild HÍ
Helga Bjarnadóttir B.S. í sameindalíffræði HÍ, doktorsnemi í heilbrigðisvísindum við læknadeild HÍ

Mastersnemar

Guðmundur H. Gunnarsson B.S. í líffræði HÍ, doktorsnemi í heilbrigðisvísindum við læknadeild HÍ

Áherslur í vísindastarfsemi

Genalækningar - þróun genaferja byggðum á mæðivísu
Þróun aðferða til að finna erfðabreytileika og DNA skemmdir í flóknum erfðaefnisástandum
Rannsóknir á byggingu og gerð frírra kjarnsýra í blóðvökva og breytingar við sjúkdómsástand
Breytingen arfgengrar hemókrómátósu
Áhrif næringarþátta á sýnd krabbameins
Saltbúskapur hjá hvölum
Lípið, fólát og kóbalamínfræðingur
Lífnaðbreytingar við bólgusvörun
Rannsóknir á nýrnastarfsemi með ísótóp

Erindi og veggspjöld

Samstarfsstofnanir í vísindastarfsemi
Lífnað- og sameindalíffræðistofa læknadeildar HÍ
Hjartavernd
Rannsóknastofa Krabbameinsfélags Íslands í frumu- og sameindalíffræði
Rannsóknastofa Matthíasar Kjeld, Domus Medica
Lífeind ehf

SKRIFSTOFA STARFSMANNAMÁLA

Einstaklingar sem sinna vísindastarfsemi

Linn O. Getz læknir

Sigrún Gunnarsdóttir hjúkrunarfræðingur, M.Sc.

Áherslur í vísindastarfsemi

Heilsuefning

Erindi og veggspjöld

Sigrún Gunnarsdóttir.

Art of the Possible. Well-being of workers in a hospital.

Erindi flutt á 17. ráðstefnu IUPHE, Paris, 16. júlí 2001.

Sigrún Gunnarsdóttir.

Empowered health professionals and empowered patients.

Erindi flutt á ráðstefnu norrænna forstjóra háskólasjúkrahúsa og deildarforseta, Reykjavík 31. ágúst 2001.

Sigrún Gunnarsdóttir.

Heilsuefning frá sjónarhóli starfsmanna.

Skýrsla um rannsókn til M.Sc. prófs. Háskóli Íslands.

SKRIFSTOFA KENNSLU, VÍSINDA OG ÞRÓUNAR

Einstaklingar sem sinna vísindastarfsemi

Auðna Ágústsdóttir DSN, hjúkrunarfræðingur
Gísli Einarsson Ph.D. læknir, framkvæmdastjóri
Hildur Magnúsdóttir B.Sc. í hjúkrunarfræði
Hrund Sch. Thorsteinsson M.Sc.
hjúkrunarfræðingur, lektor, sviðsstjóri
Jónína Sigurðardóttir MSN hjúkrunarfræðingur
Oddný S. Gunnarsdóttir hjúkrunarfræðingur, BA hagfræði
Sigurlaug Sveinbjörnsdóttir sérfræðingur
í heila- og taugasjúkdómum, sviðsstjóri

Mastersnemar

Hildur Magnúsdóttir B.Sc. í hjúkrunarfræði
Royal College of Nursing/Háskólinn á Akureyri
Ragnheiður Alferðsdóttir B.Sc. í hjúkrunarfræði
Royal Collage of Nursing / Háskólinn á Akureyri

Áherslur í vísindastarfsemi

Fyrirbærafraeðileg rannsókn á upplifun erlendra hjúkrunarfræðinga af því að starfa á sjúkrahúsi á Íslandi
Skráning hjúkrunar
Gæði heilbrigðisþjónustu, óhefðbundin meðferð
Nýting rannsóknarniðurstaða í hjúkrunarstarfi/gagnreynd hjúkrun
Könnun á vísindastarfsemi í heilbrigðiskerfinu á Íslandi
Faralds-, erfða- og meinafræðirannsókn á Parkinsonsveiki á Íslandi
Heilablóðfall á Landspítala
Rannsókn á íslenskri fjölskyldu með taugabrottfallseinkenni og vitræna skerðingu
Dystonia á Íslandi
Mígreni á Íslandi
Þátttaka í hjartaverndarrannsókn á öldrun í samvinnu við NIA í Washington

Veggspjöld og erindi

Sigurlaug Sveinbjörnsdóttir læknir og sviðsstjóri.
Parkinsonveiki á Íslandi, Landspítali - háskólasjúkrahús,
föstudagsfræðslufundur læknaráðs.
Jónína Sigurðardóttir hjúkrunarfræðingur.
Veggspjald á ráðstefnu Evrópska krabbameinsfélagsins (ECCO),
Portúgal október 2001.
Margrét Gunnarsdóttir.
Merging of hospitals and libraries.
Newsletter to European Health Libraries. Nr. 57:19, nóv. 2001.
Sólveig Þorsteinsdóttir.
The Icelandic Digital Library: A National Database and Electronic
Journals Consortium.
Newsletter to European Health Libraries. Nr. 57:20, nóv. 2001.
Anna Sigríður Guðnadóttir.
Nationalwide library system. Newsletter to European Health Libraries.
Nr. 57:20, nóv. 2001.

Samstarfsaðilar

Hjúkrunarfræðideild Háskóli Íslands
Rannís
Íslensk erfðagreining
Hjartalækningadeild
Taugalækningadeild Grensá
Bráðamóttaka Hringbraut
Rannsóknastofa í blóðmeinafræði
Glaxo Wellcome
Hjartavernd
Háskólinn á Akureyri
Fjórðungssjúkrahúsið á Akureyri

RITRÝNDAR FRÆDIGREINAR

BARNASVIÐ

Ágústsson TP, Hákonarson H, Ólafsson Í, Hjaltadóttir G, Þórssón ÁV.

Leit að stökkbreytingum í stjórnumargeni sem ákvarðar þroska fitufurma hjá íslenskum börnum með offitu.

Læknablaðið 2001;87:119-24.

Ásmundsdóttir LR, Guðnason Þ, Elvarsson F, Erlendsdóttir H, Jóhannsson JH, Gottfredsson M.

Blóðsýkingar og aðrar ífarandi sveppasýkingar hjá börnum á Íslandi.

Læknablaðið 2001;87:783-90.

Berntson L, Fasth A, Anderson-Gare B, Kristinsson J, Lahdenne P, Marhaug G, Nielsen S, Pelkonen P, Svenson E.

Construct validity of ILAR and Eular criteria in juvenile idiopathic arthritis: A population based incidence study from the Nordic countries. J Rheumatol 2001;28:2737-43.

Di Lorenzo C, Youssef NN, Sigurdsson L, Scharff L, Griffiths J, Wald A.

Visceral hyperalgesia in children with functional abdominal pain. J Pediatr 2001;139:838-43.

Erdvardsson V, Pálsson R, Ólafsson I, Hjaltadóttir G, Laxdal T.

Clinical features and genotype of adenine phosphoribosyltransferase deficiency in Iceland. Am J Kidney Dis 2001;38:473-80.

Grunstein MM, Hákonarson H, Hodinka RL,

Maskeri N, Kim C, Chuang S.

Mechanism of cooperative effects of rhinovirus and atopic sensitization on airway responsiveness.

Am J Physiol Lung Cell Mol Physiol 2001;280:L229-38.

Grunstein MM, Hákonarson H, Leiter J, Chen M, Whelan R,

Grunstein JS, Chuang S.

Autocrine signaling by IL-10 mediates altered responsiveness of atopic sensitized airway smooth muscle.

Am J Physiol Lung Cell Mol Physiol 2001;281:L1130-7.

Grunstein MM, Hákonarson H, Whelan R, Yu Z, Grunstein JS, Chuang S.

Rhinovirus elicits proasthmatic changes in airway responsiveness independently of viral infection.

J Allergy Clin Immunol 2001;108:997-1004.

Göransdotter-Ericson K, Fadeel B, Nilsson-Ardnor S, Söderhäll C,

Samuelsson AC, Janka G, Schneider M, Gurgey A, Yalman N, Révész T,

Egeler RM, Jahnukainen K, Storm-Mathiesen I, Haraldsson Á, Poole J, de

Saint Basile G, Nordenskjöld M, Henter JI.

Spectrum of perforin gene mutations in familial hemophagocytic lymphohistiocytosis.

Am J Hum Genet 2001;68:590-7.

Hákonarson H, Björnsdóttir US, Ostermann E, Arnason T, Adalsteinsdóttir

AE, Halapi E, Shkolny D, Kristjánsson K, Guðnadóttir SA, Frigge ML,

Gislason D, Gislason T, Kong A, Gulcher J, Stefansson K.

Allelic frequencies and patterns of single-nucleotide polymorphisms in candidate genes for asthma and atopy in Iceland.

Am J Respir Crit Care Med 2001;164:2036-44.

Hákonarson H, Halapi E, Whelan R, Gulcher J, Stefansson K,

Grunstein MM.

Association between IL-1beta/TNF-alpha-induced glucocorticoid-sensitive changes in multiple gene expression and altered responsiveness in airway smooth muscle.

Am J Respir Cell Mol Biol 2001;25:761-71.

Hákonarson H, Kim C, Whelan R, Campbell D, Grunstein MM.

Bi-directional activation between human airway smooth muscle cells and T lymphocytes: role in induction of altered airway responsiveness. J Immunol 2001;166:293-303.

Hákonarson H, Wjst M.

Current concepts on the genetics of asthma.

Curr Opin Pediatr 2001;13:267-77.

Hákonarson H, Þórssón ÁV.

Algengar orsakir svefnröskunar hjá íslenskum börnum sem gangast undir svefnrannsókn. Læknablaðið 2001;87:799-804.

Kristinsson VH, Kristinsson JR, Jónmundsson GK, Jónsson ÓG, Thorsson

ÁV, Haraldsson Á.

Immunoglobulin class and subclass concentrations after treatment of childhood leukemia. Pediatr Hematol Oncol 2001;18:1-6.

Kristjánsdóttir G, Bragadóttir H.

Parfir foreldra barna á sjúkrahúsum.

Tímarit hjúkrunarfræðinga 2001;77:89-96.

Sigfússon G.

Greining hjartasjúkdóma fyrir fæðingu. Læknablaðið 2001;87:401-15.

Thorngren-Jerneck K, Ley D, Hellstrom-Westas L, Hernandez-Andrade E,

Lingman G, Ohlsson T, Oskarsson G, Pesonen E, Sandell A, Strand SE,

Werner O, Marsal K.

Reduced postnatal cerebral glucose metabolism measured by PET after asphyxia in near term fetal lambs.

J Neurosci Res 2001;66:844-50.

Wennergren G, Kristjánsson S.

Relationship between respiratory syncytial virus bronchiolitis and future obstructive airway disease. Eur Respir J 2001;18:1044-58.

Þórisdóttir A, Sigurðsson JR, Erlendsdóttir H, Einarsson I, Guðmundsson

S, Gunnarsson E, Harðardóttir I, Haraldsson

Á. Áhrif lysisneyslu á bakteríuvöxt in vivo.

Læknablaðið 2001;87:715-8.

KVENNASVIÐ

Árnadóttir Á.

Endir bundinn á þungun í 18. til 20 viku meðgöngu vegna fósturgalla. Læknablaðið 2001;87 (fylgirit 42):42-3.

Benediktsdóttir S, Geirsson RT.

Oral contraception and uterine fibroids. Gynecol Forum 2001;6:5-7.

Bjarnadóttir RI, Gottfredsdóttir H, Sigurdardóttir K, Geirsson RT,

Dieben TOM. Comparative study of the effects of a progestogen-only pill containing desogestrel and an intrauterine contraceptive device in lactating women. BJOG 2001;108:1174-80.

Geirsson RT.

Ómskoðun við 18-20 vikur. Læknablaðið 2001;87:403-7.

Geirsson RT.

Auglýsingar og ábyrgð lyfjafræðinga og apóteka.

Lyfjatíðindi 2001;8:76-7.

Geirsson RT.

Pillan fertug. Læknablaðið 2001;87:869-71.

Haraldsdóttir KR.

Áhugi kvenna á ómskoðun, upplýst val og ráðgjöf.

Læknablaðið 2001;87 (fylgirit 42):44-6.

RITRÝNDAR FRÆÐIGREINAR

Haraldsdóttir KR.

Líkindamat með tilliti til litningagalla fósturs eftir hnakkþýktarmælingu. Læknablaðið 2001;87:422-3.

Haraldsdóttir S.

Ákvarðanatáka foreldra eftir greiningu fósturgalla. Læknablaðið 2001;87 (fylgirit 42):39-41.

Harðardóttir H.

Fimmta veikin. Ljósmeðrablaðið 2001;79:31-4.

Harðardóttir H.

Greining á fósturgöllum snemma á meðgöngu. Læknablaðið 2001;87 (fylgirit 42):36-8.

Harðardóttir H.

Hnakkþýktarmælingar fósturs hjá konum 35 ára og eldri. Niðurstöður frá 1.1.99-31.12.00. Læknablaðið 2001;87:455-7.

Harðardóttir H.

Ómskoðun fósturs við 11-13 vikur, hnakkþýktarmæling og líkindamat með tilliti til litningagalla og hjartagalla. Læknablaðið 2001;87:415-21.

Harðardóttir H.

Samþætt líkindamat með tilliti til þrístæðu 21 byggt á lífnefaskimun móður og hnakkþýktarmælingu fósturs við 11-13 vikur. Læknablaðið 2001;87:431-45.

Harðardóttir H.

Þróun fósturgreiningar. Læknablaðið 2001;87:399-400.

Hjartardóttir H.

Af sjónarhóli stjórnar. Verður settur kvóti á sérfræðinga? Læknablaðið;87:334-5.

Hjartardóttir H.

Legvatnsástunga og fylgjuvefssýni til greiningar á litningagerð fósturs. Læknablaðið 2001;87:447-9.

Hjartardóttir H.

Lífnefaskimun fyrir fósturgöllum - alfa-fetóprótín. Læknablaðið 2001;87:427-9.

Hreinsdóttir M.

Ráðgjöf til foreldra um ómskoðanir í meðgöngu. Læknablaðið 2001;87:459-61.

Óskarsson P.

Tækniþróunir á Íslandi. Læknablaðið 2001;87:509-10.

Stefánsdóttir S.

Samarbete och närhet. Nordisk Sosial Arbeid 2001;21:171-7.

Stefánsson H, Einarsdóttir A, Geirsson RT, Jonsdóttir K, Sverrisdóttir G,

Gudnadóttir VG, Gunnarsdóttir S, Manolescu A, Gulcher J, Stefánsson K.

Endometriosis is not associated with or linked to the GALT gene. Fertil Steril 2001;76:1019-22.

GEÐSVIÐ

Arnason EÖ.

Psychology in Iceland. In: Craighead WE, Nemeroff CB, eds. Encyclopedia of Psychology and Neuroscience. New York: John Wiley & Sons, 2001:723.

Guðmundsdóttir Á.

Ideologiska barriärer för psykologisk vård av alkohol- och drogproblem i Island. Nord Alkohol- & Narkotikatidsskrift 2001;18:185-9.

Guðmundsson O, Prendergast M, Foreman D, Cowley S.

Outcome of pseudoseizures in children and adolescents: a 6-year symptom survival analysis. Dev Med Child Neurol 2001; 43:547-51.

Guo X, Skoog I, Matousek M, Andreasson L-A, Larsson L, Pálsson S, Sundh V, Steen B.

A population-based study on brain atrophy and motor performance in elderly women. J Gerontol A-Biol Sci Med Sci 2001;56:M633-7.

Gurling H, Kalsi G, Brynjólfsson J, Sigmundsson T, Sherrington R, Mankoo BS, Read T, Murphy P, Blaveri E, McQuillin A, Petursson H, Curtis D.

Genome wide genetic linkage analysis confirms the presence of susceptibility loci for schizophrenia on chromosomes 1q32.2, 5q33.2 and 8p21-22 and provides support for linkage to schizophrenia on chromosomes 11q23.3-24, 20q12.1-11.23. Am J Hum Genet 2001;68:661-73.

Hägglin C, Hakeberg M, Hällström T, Berggren U, Larsson L, Waern M, Pálsson S, Skoog I.

Dental anxiety in relation to mental health and personality factors. A longitudinal study of middle-aged and elderly women. Eur J Oral Sci 2001;109:27-33.

Hannesdóttir H, Tyrfinngsson T, Piha J.

Psychosocial functioning and psychiatric comorbidity among substance-abusing Icelandic adolescents. Nord J Psychiatry 2001;55:43-8.

Hansson L, Winding HR, Mackeprang T, Sourander A, Werdelin G, Bengtsson-Tops A, Bjarnason O, Dybbro J, Nilsson L, Sandlund M, Sorgaard K, Middelboe T.

Comparison of key worker and patient assessment of needs in schizophrenic patients living in the community: a Nordic multicentre study. Acta Psychiatr Scand 2001;103:45-51.

Larsson A, Skoog I, Aevarsson O, Arlig A, Jacobsson L, Larsson L, Ostling S, Wikkelso C.

Regional cerebral blood flow in normal individuals aged 40, 75 and 88 years studied by Tc-99(m)-d,1-HMPAO SPET. Nucl Med Commun 2001;22:741-6.

Lauth B. Le Retard Mental. In: Ferrari P, ed.

Actualités en Psychiatrie de l'enfant et de l'adolescent. Flammarion, Collection Pédiatrie, Paris 2001:137-51.

Magnusson P, Saemundsen E.

Prevalence of autism in Iceland.

J Autism Dev Disord 2001; 31:153-63.

Middelboe T, Mackeprang T, Hansson L, Werdelin G, Karlsson H,

Bjarnason O, Bengtsson-Tops A, Dybbro J, Nilsson LL, Sandlund M, Sorgaard KW.

The Nordic Study on schizophrenic patients living in the community.

Subjective needs and perceived help. Eur Psychiatry 2001;16:207-14.

Pálsson S, Larsson L, Tengelin E, Waern M, Samuelsson S, Hällström T, Skoog I.

The prevalence of depression in relation to cerebral atrophy and cognitive performance in 70- and 74-year-old women in Gothenburg. The Women's Health Study.

Psychol Med 2001;31:39-49.

Pálsson S, Östling S, Skoog I.

The incidence of first-onset depression in a population followed from age 70 to 85. Psychol Med 2001;31:1159-68.

RITRÝNDAR FRÆÐIGREINAR

Ruitenberga A, Skoog I, Ott A, Avarsson O, Wittman JCM, Lernfelt B, Harskamp FV, Hofman A, Breteler MMB.

Blood pressure and risk of dementia: results from the Rotterdam Study and the Gothenburg H-70 Study.

Dement Geriatr Cogn Disord 2001;12:33-9.

Sigmundsson T, Suckling J, Maier M, Williams SCR, Bullmore ET, Greenwood KE, Fukuda R, Ron M, Toone BK.

Structural Abnormalities in Frontal, Temporal, and Limbic Regions and Interconnecting White Matter Tracts in Schizophrenic Patients With Prominent Negative Symptoms.

Am J Psychiatry 2001;158:234-43.

Sigurfinnsson GP, Tómasson K.

Um greiningu og meðferð áfallastreitu.

Læknablaðið 2001;87:285-91.

Sorgaard KW, Hansson L, Heikkilä J, Vinding HR, Bjarnason O, Bengtsson-Tops A, Merinder L, Nilsson LL, Sandlund M, Middelboe T.

Predictors of social relations in persons with schizophrenia living in the community: a Nordic multicentre study.

Soc Psychiatry Epidemiol 2001;36:13-9.

Wickham H, Walsh C, Asherson P, Taylor C, Sigmundsson T, Gill M, Owen MJ, McGuffin P, Murray R, Sham P.

Familiality of symptom dimensions in schizophrenia.

Schizophr Res 2001; 47:223-32.

LYFLÆKNINGASVIÐ I

Amin K, Lúðvíksdóttir D, Janson C, Nettelbladt O, Guðbjörnsson B, Valtýsdóttir S, Björnsson E, Roomans GM, Boman G, Sevéus L, Venge P.

Inflammation and structural changes in the airways of patients with Sjögren's syndrome. Resp Med 2001;95:904-10.

Andresdóttir MB, Hoitsma AJ, Assmann KJ, Wetzels JF.

Favourable outcome of renal transplantation in patients with IgA nephropathy. Clinical Nephrol 2001;56:279-88.

Arnadóttir M, Hultberg B, Berg AL.

Homocysteine and nephrotic syndrome (letter).

Nephrol Dial Transplant 2001;16:1721.

Arnadóttir M, Hultberg B, Berg AL.

Plasma total homocysteine concentrations in nephrotic patients with idiopathic membranous nephropathy. Nephrol Dial Transplant 2001;16:45-7.

Arnadóttir M, Nilsson-Ehle P, Berg AL.

The effects of short-term treatment with corticotropin on the serum apolipoprotein pattern. Scand J Clin Lab Invest 2001; 61:301-6.

Arnadóttir M, Hultberg B.

Homocysteine in renal disease. In: Carmel R, Jacobsen D (eds). Homocysteine in health and disease. Cambridge University Press, 2001:321-30.

2001:321-30.

Asgeirsdóttir LP, Agnarsson U, Jónsson GS.

Lower extremity blood flow in healthy men: effect of smoking, cholesterol and physical activity? A Doppler study. Angiology 2001; 52:437-45.

Baldursson O, Ostedgaard LS, Rokhina T, Cotton JF, Welsh MJ.

CFTR C1-channels with R domain deletions and translocations show phosphorylation-dependent and independent activity. J Biol Chem 2001;276:1904-10.

Bjarnadóttir E, Gíslason D, Gíslason P.

Algengi ofnæmis og astma meðal íslenskra læknanema.

Læknablaðið 2001;87:621-4.

Blöndal P.

Að nota lyf þegar hætt er að reykja.

Læknablaðið 2001;87:11-2.

Cox GM, McDade HC, Chen SC, Tucker SC, Gottfredsson M, Wright LC, Sorrell TC, Leidich SD, Casadevall A, Ghannoum MA, Perfect JR.

Extracellular phospholipase activity is a virulence factor for Cryptococcus neoformans. Mol Microbiol 2001;39:166-75.

Dahlen I, Janson C, Björnsson E, Stalenheim G, Peterson CG, Venge P.

Changes in inflammatory markers following treatment of acute exacerbations of obstructive pulmonary disease. Respir Med 2001;95:891-7.

Eiriksdóttir G, Bolla MK, Thorsson B, Sigurdsson G, Humphries SE, Gudnason V.

The 629C > A polymorphism in the CETP gene does not explain the association of TaqIB polymorphism with risk and age of myocardial infarction in men. Atherosclerosis 2001;159:187-92.

Farup PG, Hinterleitner TA, Luká M, Hébuterne X, Rachmilewitz D, Campieri M, Meier R, Keller R, Rathbone B, and Oddsson E.

Mesalazine 4 g Daily Given as Prolonged-Release Granules Twice Daily and Four Times Daily Is at Least as Effective as Prolonged-Release Tablets Four Times Daily in Patients with Ulcerative Colitis. Inflamm Bowel Dis 2001;7:237-42.

Ferraú S, Sallusti R, Lozano Valdes A, Gonzales C, Jonsson M, Gunnlaugsson G, Gullo A.

HBO and gas gangrene. Minerva Anesthesiol 2001;6:745-9.

Geirsson AJ, Wollheim FA, Ákesson A.

Disease severity of one hundred patients with systemic sclerosis over a period of fourteen years: using a modified Medsger scale. Ann Rheum Dis 2001;82:1117-22.

Gottfredsson M, Jessup C, Cox GM, Perfect JR, Ghannoum MA.

Fungal phospholipase activity and susceptibility to lipid preparations of amphotericin B. Antimicrob Agents Chemother 2001;45:3231-3.

Grant SF, Thorleifsson G, Frigge ML, Thorsteinsson J, Gunnlaugsdóttir B, Geirsson AJ, Gudmundsson M, Vikingsson A, Erlendsson K, Valsson J, Jonsson H, Gudbjartsson DF, Stefansson K, Gulcher JR, Steinsson K.

The inheritance of rheumatoid arthritis in Iceland.

Arthritis Rheum 2001;44:2247-54.

Gröndal G.

Systemic lupus erythematosus, pathogenesis and genetics, with special reference to multicausal families. Doktorsritgerð. Stockholm: Karolinska sjukhuset, 2001.

Gudbjörnsson B, Hetta J.

Sleeping disturbances in patients with systemic lupus erythematosus. A questionnaire based study. Clin Exp Rheumatol 2001;19:509-14.

Gudmundsdóttir IJ, Halldórsson H, Magnúsdóttir K, Thorgeirsson G.

Involvement of MAP kinases in the control of cPLA2 and arachidonic acid release in endothelial cells. Atherosclerosis 2001;156:81-90.

RITRÝNDAR FRÆÐIGREINAR

- Harðarson A, Indriðason ÓS, Sigurðsson G.
Ómun af hælbeini sem skimpróf fyrir beinþynningu.
Læknablaðið 2001;87:881-6.
- Hardarson A, Sigurdsson G, Olafsdóttir E, Dallongeville J, Berg AL, Arnadóttir M.
Adrenocorticotrophic hormone exerts marked lipid-lowering effects in simvastatin-treated patients. *J Intern Med* 2001;250:530-4.
- Hardarson T, Gardarsdóttir M, Gudmundsson KTh, Thorgeirsson G, Sigvaldason H, Sigfússon N.
The relationship between educational level and mortality. The Reykjavík Study. *J Intern Med* 2001; 249:495-502.
- Högman M, Lúdvíksdóttir D, Anderson SD, George S, Håkanson L, Chan HK, Hedenström H.
Inhaled mannitol causes a shift in exhaled NO in opposite direction in healthy subjects and asthmatics. *Respir Physiol* 2001;124:141-50.
- Janson C, Lindberg E, Gíslason T, Elmasry A, Boman G.
Insomnia in men – a 10 year prospective population based study. *Sleep* 2001;24:425-30.
- Jónsdóttir D, Jónsdóttir H.
Does physical exercise in addition to a multicomponent smoking cessation program increase abstinence rate and suppress weight gain? An intervention study. *Scand J Caring Sci* 2001;15:275-82.
- Jonsdóttir H, Jonsdóttir G, Steingrimsdóttir E, Tryggvadóttir B.
Group reminiscence among people with end-stage chronic lung diseases. *J Adv Nurs* 2001;35:79-87.
- Jónsdóttir H, Sveinsdóttir KS, Geirsdóttir Þ, Jónsdóttir R, Steingrimsdóttir E, Sigurðardóttir P.
Að tala við fólk um reykingar.
Tímarit hjúkrunarfræðinga 2001;77:161-6.
- Jónsdóttir R.
Vinnueldmóður meðal hjúkrunarfræðinga á gjörgæsludeild.
Tímarit hjúkrunarfræðinga 2001;77:239-44.
- Júlíusson UI, Guðjónsson FV, Guðbjörnsson B.
Orsakir langtíma sykursterantókunar á Íslandi og algengi forvarna gegn beinþynningu. *Læknablaðið* 2001;87:23-9.
- Kjartansson G, Ingadóttir S, Halldórsdóttir B, Gunnarsdóttir A, Guðmundsson G, Einarsson EO, Gíslason P.
Íslenskir sjúklingar með öndunarvél heima.
Nýr meðferðarmöguleiki. *Læknablaðið* 2001;87:521-25.
- Kristinsson SY, Thórolfssdóttir ET, Talseth B, Steingrímsson E, Þórsson AV, Helgason Th, Hreidarsson ÁB, Arngrímsson R.
MODY in Iceland is associated with mutations in HNF-1alpha and a novel mutation in NeuroD1. *Diabetologia* 2001;44:2098-103.
- Kristjánsdóttir H.
Studies of C4A/Q0 and MHC haplotypes in Icelandic multicase families with systemic lupus erythematosus. Meistaraprófsritgerð, Læknadeild Háskóla Íslands, Reykjavík, 2001.
- Kristjánsson JM, Andersen K.
Samanburður á meðferð og horfum sjúklinga með bráða kransæðastíflu á Landspítala og Sjúkrahúsi Reykjavíkur árið 1996. *Læknablaðið* 2001;87:127-130.
- Lindberg E, Carter N, Gíslason T, Janson C.
Role of snoring and daytime sleepiness in occupational accidents. *Am J Respir Crit Care Med* 2001;164:2031-5.
- Ostedgaard LS, Baldursson O, Welsh MJ.
Regulation of the CFTR Cl⁻ channel by its R domain. *J Biol Chem* 2001;276:7689-92.
- Palsson R, Jonasson JG, Kristjánsson M, Böðvarsson A, Goldin RD, Cox DW, Olafsson S.
Fulminant hepatic failure due to Wilson's disease. A rare presentation of a patient homozygous for the Icelandic mutation. *Eur J Gastroenterol Hepatol* 2001;13:433-6.
- Sallusti R, Ferrau S, Lozano Valdes A, Gonzales C, Jónsson M, Gullo A.
Altitude decompression sickness. *Minerva Anestesiol* 2001;6:737-43.
- Sallusti R, Ferrau S, Lozano Valdes A, Gonzales C, Jónsson M, Gullo A.
Education and training in hyperbaric medicine. The Icelandic experience. *Minerva Anestesiolo* 2001;6:713-25.
- Shah AA, Thjodleifsson B, Murray FE, Kay E, Barry M, Sigthorsson G, Gudjónsson H, Oddsson E, Price AB, Fitzgerald DJ, Bjarnason I.
Selective inhibition of COX-2 in humans is associated with less gastrointestinal injury: a comparison of nimesulide and naproxen. *Gut* 2001;48:339-46.
- Sigfússon N, Sigurðsson G, Agnarsson U, Guðmundsdóttir I, Stefánsdóttir I, Sigvaldason H, Guðnason V.
Breytingar á tíðni kransæðasjúkdóma á Íslandi. *Læknablaðið* 2001;87:889-96.
- Sigurdsson A, Eriksen SV, Hall C, Kahan T, Swedberg K.
Early neurohormonal effects of trandolapril in patients with left ventricular dysfunction and a recent acute myocardial infarction: a double blind, randomized, placebo-controlled, multicentre study. *Eur J Heart Fail* 2001;3:69-78.
- Sigurdsson G, Franzson L, Thorgeirsdóttir H, Steingrimsdóttir L.
A lack of association between excessive dietary intake of vitamin A and bone mineral density in seventy-year-old Icelandic women. *Nutritional Aspects of Osteoporosis*, Burckhardt P (ed.) London: Academic Press, 2001.
- Sigurdsson G, Franzson L.
Increased bone mineral density in a population-based group of 70-year-old women on thiazide diuretics, independent of parathyroid hormone levels. *J Intern Med* 2001;250:51-6.
- Sigurðsson G.
Greining á beinþynningu meðal aldraðra. Yfirlit. *Læknablaðið* 2001; 87:15-20.
- Sigurjonsdóttir HA, Franzson L, Manhem K, Ragnarsson J, Sigurdsson G, Wallerstedt S.
Licorice-induced rise in blood pressure: a linear dose-response relationship. *J Hum Hypertens* 2001;15:549-52.
- Struan F, Grant A, Thorleifsson G, Frigge ML, Thorsteinsson J, Gunnlaugsdóttir B, Geirsson AJ, Gudmundsson M, Víkingsson A, Erlendsson K, Valsson J, Jónsson H, Guðbjartsson D, Stefánsson K, Gulcher JR, Steinsson K.
The inheritance of rheumatoid arthritis in Iceland. *Arthritis Rheum* 2001;44:2247-54.
- Thjodleifsson B, Jónsson P.
Management of gastroesophageal reflux in the elderly. *Clin Geriatr* 2001;9:50-6.

RITRÝNDAR FRÆDIGREINAR

- Porgeirsson G.
Endurlífgun utan sjúkrahúsa.
Læknablaðið 2001; 87:773-4.
- Porgeirsson G.
Framskyggn, slembuð meðferðarprófun.
Í. Sigríður Halldórsdóttir (Ed.), Aðferðafræði rannsókna í heilbrigðisvísindum. Akureyri, 2001:151-61.
- Pórsson B, Guðnason V, Þorvaldsdóttir G, Sigurðsson G.
Arfbundin kólesterólhækkun. Yfirlit yfir stöðu þekkingar og árangur markvissrar leitar á Íslandi. Læknablaðið 2001;87:513-8.

LYFLÆKNINGASVIÐ II

- Hegardt C, Johannsson OT, Oredsson SM.
Rapid caspase-dependent cell death in cultured human breast cancer cells induced by the polyamine analogue N(1),N(11)-diethylnorspermine. Eur J Biochem 2002;269:1033-9.
- Loman N, Johannsson O, Kristoffersson U, Olsson H, Borg A.
Family history of breast and ovarian cancers and BRCA1 and BRCA2 mutations in a population-based series of early-onset breast cancer. J Natl Cancer Inst 2001;93:1215-23.
- Staff S, Isola JJ, Johannsson O, Borg A, Tanner MM.
Frequent somatic loss of BRCA1 in breast tumours from BRCA2 germ-line mutation carriers and vice versa. Br J Cancer 2001;85:1201-5.

SKURÐLÆKNINGASVIÐ

- Birgisson G, Park AE, Mastrangelo MJ, Witzke DB, Chu UB.
Obesity and laparoscopic repair of ventral hernias. Surg Endosc 2001;15:1419-22.
- Birgisson H, Stefánsson Th, Andrésdóttir A, Möller P.
Emphysematous Pancreatitis. Eur J Surg 2001;167:918 –20.
- Cengis Y, Gíslason H, Svanes K, Israelsson L.
Mass closure technique: An experimental study on separation of wound edge. Eur J Surg 2001;167:60-3.
- Gíslason H, Verthus M, Horn A, Hoem D, Söndena K, Viste A, Andren-Sandberg Å.
Endoscopic sphincterotomy in acute gallstone-pancreatitis: A prospective study of late outcome. Eur J Surg 2001;167:204-8.
- Greiff L, Petersen H, Mattsson E, Andersson M, Erjefält JS, Linden M, Svensson C, Persson CGA.
Mucosal output of eotaxin in allergic rhinitis and its attenuation by topical glucocorticosteroid treatment. Clin Exp Allergy 2001; 32:1321-7.
- Guðbjartsson T, Cariglia N, Datye S, Magnússon J.
Lífarmeinvörp eftir ristilkrabbamein.
Tuttugu og átta ára gömul kona læknuð með endurteknu lífrarúrnámi. Sjúkratilfelli. Læknablaðið 2001;87:614-7.
- Guðbjartsson T, Magnússon J.
Lífarmeinvörp frá krabbameini í ristli og endaparmi.
Yfirlitsgrein um skurðmeðferð. Læknablaðið 2001;87:609-12.

- Guðmundsdóttir ES, Bjarnason G, Magnússon J.
Hirschsprungs sjúkdómur á Íslandi 1968-1998.
Læknablaðið 2001;87:987-9.
- Guðmundsson F, Gíslason H, Svanes K.
Effects of prolonged increased intra-abdominal pressure on gastrointestinal blood flow in pigs. Surg Endosc 2001;15:854-60.
- Guðmundsson G, Matthiasson SE, Arason H, Johannsson H, Runarsson F, Bjarnason H, Helgadóttir K, Thorisdóttir S, Ingadóttir G, Lindpainter K, Sainz J, Guðnason V, Frigge ML, Kong A, Gulcher JR, Stefánsson K.
Localization of gene for peripheral arterial occlusive disease to chromosome 1p31. Am J Hum Genet 2002;70:586-92.
- Ingvarsson Th, Stefánsson SE, Gulcher JR, Jónsson HH, Jónsson H, Frigge ML, Pálsdóttir E, Ólafsdóttir G, Jónsdóttir T, Walters GB, Lohmander LS, Stefánsson K.
A large Icelandic family with early osteoarthritis of the hip associated with a susceptibility locus on chromosome 16p.
Arthritis Rheum 2001;44:2548-55.
- Jack S, Geirsson G.
Próun á meðferð og kostnaði góðkynja stækkunar hvekkis á Íslandi.
Læknablaðið 2001;87:213-8.
- Leifsson BG, Borgstrom A, Ahlgren G.
Splenic rupture following ESWL for a pancreatic duct calculus. Dig Surg 2001;18:229-30.
- Logason K, Bergqvist D on behalf of the SWEDVASC study group (Bergqvist D, Lindblad B, Matthiasson SE, Troeng T).
Low molecular weight heparin (enoxaparin) versus dextran in the prevention of early occlusion following arterial bypass surgery distal to the groin. Eur J Vasc Endovasc Surg 2001;21:261-5.
- Simonardóttir L, Torfason B, Magnússon J.
Is compartment pressure related to plasma colloid osmotic pressure, in patients during and after cardiac surgery?
Perfusion 2001;16:137-45.
- Petersen H, Kullberg A, Edsbäcker S, Greiff L.
Nasal retention of budesonide and fluticasone in man: Formation of airway mucosal budesonide esters in vivo.
Br J Clin Pharmacol 2001;51:159-63.

SVÆFINGA-, GJÖRGÆSLU- OG SKURÐSTOFUSVIÐ

- Guðmundsdóttir H, Sigurjónsdóttir JF, Masson M, Fjaldal O, Stefánsson E, Loftsson T.
Intranasal administration of midazolam in a cyclodextrin based formulation: bioavailability and clinical evaluation in humans.
Pharmazie 2001;56:963-6.
- Karason S, Sondergaard S, Lundin S, Stenqvist O.
Continuous on-line measurements of respiratory system, lung and chest wall mechanics during mechanic ventilation.
Intensive Care Med 2001;27:1328-39.
- Karason S, Sondergaard S, Lundin S, Wiklund J, Stenqvist O.
Direct tracheal airway pressure measurements, are essential for accurate and safe monitoring of dynamic respiratory mechanics.
Acta Anaesthesiol Scand 2001;45:173-9.
- Karason S, Sondergaard S, Lundin S, Wiklund J, Stenqvist O.
Direct tracheal airway pressure measurements.
Acta Anaesthesiol Scand 2001;45:1046-50.

RITRÝNDAR FRÆDIGREINAR

Mohacs P, Rieben R, Sigurdsson G, Tschanz H, Schaffner T, Nydegger UE, Carrel T.

Successful management of a B-type cardiac allograft into an O-type man with 3(1/2)-year clinical follow-up.

Transplantation 2001;72:1328-30.

Schilling MK, Eichenberger M, Maurer CA, Sigurdsson G, Buchler MW.

Ketoconazole and pulmonary failure after esophagectomy: a prospective clinical trial. Dis Esophagus 2001;14:37-40.

Stenqvist O, Lindgren S, Karason S, Sondergaard S, Lundin S.

Warning! Suctioning. A lung model evaluation of closed suctioning systems.

Acta Anaesthesiol Scand 2001;45:167-72.

Swärd K, Valsson F, Ricksten SE.

Long-term infusion of atrial natriuretic peptide (ANP) improves renal blood flow and glomerular filtrations rate in clinical acute renal failure. Acta Anaesthesiol Scand 2001;45:536-42.

KLÍNÍSKT ÞJÓNUSTUSVIÐ

Haraldsdóttir KH, Benediktsdóttir K, Sveinbjörnsdóttir S.

Sjónarofskynjanir í kjölfar heilablóðfalls.

Læknaðild 2001;87:299-302.

Magnúsdóttir S, Benediktsdóttir K.

Að geta skrifað en ekki lesið: lesstol án ritstols.

Íslenskt mál og almenn málfraði 2000;22:177-83.

Olafsdóttir AS, Thorsdóttir I, Wagner KH, Elmadfa I.

Fat soluble vitamins in the maternal diet, influence of cod liver oil supplementation and impact of the maternal diet on human milk composition. Ann Nutr Metab 2001;45:265-72.

Skúlason B.

Sorg í ljósi lífs og dauða. Reykjavík: [author], 2001.

Thorsdóttir I, Gunnarsdóttir I, Eriksen B.

Screening method evaluated by nutritional status measurements can be used to detect malnourishment in chronic obstructive pulmonary disease. J Am Diet Assoc 2001;101:648-54.

Thorsdóttir I.

Mapping the genome of the Icelandic population. Scandinavian News. Scand J Nutr 2001;3:151.

Þorleifsson S.

Í nærveru, nokkrir sálgaeslupættir. Reykjavík: Skálholtsútgáfan 2001.

Rannsóknastofa Háskólans í meinafræði

Avgerinos DV, Björnsson J.

Malignant neoplasms: discordance between clinical diagnosis and autopsy findings. APMIS 2001;109:774-80.

Al-Saleem T, Kizilbash N, Björnsson J, Patchefsky A, Eisenberg B, Hanks G, Greenberg R, Petri Henske E.

Renal angiomyolipoma mimicking malignancy.

Urol-Oncol 2001;1:277-83.

Barkardóttir RB, Sarantaus L, Arason A, Vehmanen P, Bendahl P, Kainu T,

Syrjäkoski K, Huusko P, Krahe R, Pyrhönen S, Holli K, Kallioniemi O-P, Egilsson V, Kere J, Nevanlinna H.

Haplotype analysis in Icelandic and Finnish BRCA2 999del5 breast cancer families. Eur J Human Genet 2001;9:773-9.

Bergthorsson JT, Ejlersen B, Olsen JH, Borg A, Nielsen KV, Barkardóttir RB, Klausen S, Mouridsen HT, Winther K, Fenger K, Niebuhr A, Harboe TL, Niebuhr E.

BRCA1 and BRCA2 mutation status and cancer family history of Danish women affected with multifocal or bilateral breast cancer at young age. J Med Genet 2001;38:361-8.

Björnsson J.

Histopathology of Primary Vasculitic Disorders. In:

Hoffman GS, Weyand CM (Eds.) Marcel, 2001:255-65.

Björnsson J.

Acquired systemic amyloidosis. College of American Pathologists APEX Program (2001-AU-A). College of American Pathologists, Northfield, IL 2001.

Castagliuolo I, Karalis K, Valenick L, Pasha A, Nikulasson S, Wilk M, Patholakis C.

Endogenous corticosteroids modulate Clostridium difficile toxin A-induced colitis in rats. Am J Physiol Gastrointest Liver Physiol 2001;280:G539-45.

Forestier E, Johansson B, Gustafsson G, Borgstrom G, Kerndrup G, Johannsson J, Heim S.

Prognostic impact of karyotypic findings in childhood acute lymphoblastic leukaemia: a Nordic series comparing two treatment periods. For the Nordic Society of Paediatric Haematology and Oncology (NOPHO) Leukaemia Cytogenetic Study Group. Brit J Haematol 2000;110:147-53.

Hrafnkelsson J, Jonasson JG, Olafsdóttir G, Sigvaldason H.

Familial non-medullary thyroid cancer in Iceland.

J Med Genet 2001;38:189-90.

Huiping C, Kristjansdóttir S, Jonasson JG, Magnusson J, Egilsson V, Ingvarsson S.

Alterations of E-cadherin and beta-catenin in gastric cancer. BMC Cancer 2001;1:16 (<http://www.biomedcentral.com/1471-2407/1/16>).

Ingvarsson S, Sigbjörnsdóttir BI, Huiping C, Jonasson JG, Agnarsson BA.

Alterations of the FHIT gene in breast cancer: Association with tumour progression and patient survival.

Cancer Detect Prev 2001;25:292-8.

Ingvarsson S.

Breast cancer: Introduction. Semin Cancer Biol 2001;11:323-6.

Ingvarsson S.

FHIT alterations in breast cancer. Semin Cancer Biol 2001;11:361-6.

Isaksson HJ, Hrafnkelsson J, Hilmarsdóttir I.

Acute Q Fever: Cause of fatal hepatitis in an Icelandic traveller.

Scand J Infect Dis 2001;33:314-5.

Jónasson L, Hallgrímsson JH, Magnússon J, Jónsson P, Theodórs Á, Jónasson JG.

Ristilkrabbamein á Íslandi 1955-1990. Meinafræðileg athugun.

Læknaðild 2001;87:111-7.

Moro MH, Björnsson J, Marietta E, Hofmeister E, Germer JJ, Bruinsma E, David CS, persing DH:

Gestational attenuation of Lyme arthritis is mediated by progesterone and IL-4. J Immunol 2001;166:7404-9.

Nordborg C, Nordborg E, Petursdóttir V, Fyhr IM.

Calcification of the internal elastic membrane in temporal arteries: its relation to age and gender. Clin Exp Rheumatol 2001;10:565-8.

RITRÝNDAR FRÆÐIGREINAR

- Petursdóttir V, Moslemi AR, Persson M, Nordborg N, Nordborg C.
Estrogen receptor alpha in giant cell arteritis: a molecular genetic study. *Clin Exp Rheumatol* 2001;19:297-302.
- Rafnsson V, Tulinius H, Jonasson JG, Hrafnkelsson J.
Incidence of cancer among cabin attendants.
Cancer Causes Control 2001;12:95-101.
- Ragnarsdóttir B, Olafsson S, Tulinius H, Bjarnadóttir K, Jonasson JG.
Lifrarfrumkrabbamein á Íslandi 1984-1998.
Faraldsfræðileg rannsókn. *Læknablaðið* 2001;87:527-31.
- Rubio C, Kato Y, Jonasson JG.
Protruding and non-protruding adenomas of the stomach.
Anticancer Research 2001;21:3037-40.
- Rubio CA, Jonasson JG, Filipe I, Cabanne AM, Hojman R, Kogan Z, Nesi G, Amorosi A, Zampi G, Klimstra D.
Gastric carcinoma of the intestinal type concur with distant changes in the gastric mucosa. A multicentric study in the Atlantic basin.
Anticancer Res 2001;21:813-8.
- Rubio CA, Kato Y, Jonasson JG.
Protruding and non-protruding adenomas of the stomach:
Anticancer Res 2001;21(4B):3037-40
- Thompson DJ, Easton DF (Breast Cancer Linkage Consortium).
Variation in cancer risks by mutation position in BRCA2 mutation carriers. *Am J Hum Genet* 2001;68:410-9.
- Torres VE, King BF, McKusick MA, Björnsson J, Zincke H.
Update on tuberous sclerosis complex.
Contrib Nephrol 2001;136:33-49.
- Tryggvason G, Jonsson E, Gudjonsson H, Einarsson O, Ludvíksson M, Nikulasson S.
Bilateral multifocal renal cell oncocyoma – a case report and literature review. *Scand J Urol Nephrol* 2001;35:150-2.
- Yang Y, Alimova MK, Ingvarsson S, Qianhui Q, Kiss H, Szeles A, Cuthbert A, Klein G, Imreh S.
„Elimination test (Et)“ identifies similar 3p regions, including CER1 at 3p21.3, in the human/human and in human/mouse microcell hybrid derived tumors. *Proc Natl Acad Sci USA* 2001;98:1136-41.

SLYSA- OG BRÁÐASVIÐ

- Arnar DO, Lee H-C, Martins JB.
Prevention of ischemic ventricular tachycardia of Purkinje origin: role for alpha-2 adrenoceptors on Purkinje tissue?
Am J Physiol Heart Circ Physiol 2001;280:H1182-90.
- Arnar DO, Gizurarson S, Baldursson J.
Viðhorf Íslendinga til framkvæmdar endurlífgunar utan sjúkrahúss.
Læknablaðið 2001;87:777-80.
- Arnar DO, Kerber RE.
Cerebral embolism resulting from a transvenous pacemaker catheter inadvertently placed in the left ventricle. A report of two cases demonstrated by echocardiography.
Echocardiography 2001;18:681-4.
- Arnar DO, Reimarsdóttir G, Torfason B.
Sleglahraðtaktur snarlega stöðvaður af rafstuði frá ígræddu hjartarafstuðstæki.
Læknablaðið 2001;87:898-9.

ENDURHÆFINGARSVIÐ

- Kristinsdóttir EK, Nordell E, Jarnlo G-B, Tjäder A, Thorngren K-G, Magnusson M.
Observation of vestibular asymmetry in a majority of patients over 50 years with fall-related wrist fractures.
Acta Otolaryngol 2001;121:481-5.
- Kristinsdóttir EK, Fransson P-A, Magnusson M.
Changes in postural control in healthy elderly are related to vibrationsensation, vision and vestibular asymmetry.
Acta Otolaryngol 2001;121 :700-6.
- Ólafsdóttir K, Hafsteinsdóttir S, Eggertsdóttir J.
Könnun á notagildi úrræða fyrir útskrift af öldrunarlækningadeild.
Öldrun 2001;19:11-4.

ÖLDRUNARSVIÐ

- Carpenter GI, Teare GF, Steel K, Berg K, Murphy K, Björnsson J, Jonsson PV, Hirdes JP.
A new assessment for elders admitted to acute care: reliability of the MDS-AC. *Aging (Milano)* 2001;13:316-30.
- Hjaltadóttir I.
Physically frail elderly residents' perception of quality of life in nursing homes. Meistaraprófsritgerð, Hjúkrunarfræðideild Háskóla Íslands, Reykjavík, 2001.
- Tórsdóttir G, Kristinsson J, Hreiðarsson S, Snædal J, Jóhannesson Th. Copper, ceruloplasmin and superoxide dismutase (SOD 1) in Down's syndrome. *Pharmacol Toxicol* 2001;89:320-25.

BLÓÐBANKI

- Braybrook C, Doudney K, Marcano AC, Arnason A, Björnsson A, Patton MA, Goodfellow PJ, Moore GE, Stanier P.
The T-box transcription factor gene TBX22 is mutated in X-linked cleft palate and ankyloglossia. *Nat Genet* 2001;29:179-83.
- Braybrook C, Warry G, Howell G, Mandryko V, Arnason A, Björnsson A, Ross MT, Moore GE, Stanier P.
Physical and transcriptional mapping of the X-linked cleft palate and ankyloglossia (CPX) critical region. *Hum Genet* 2001;108:537-45.
- Braybrook C, Warry G, Howell G, Arnason A, Björnsson A, Moore GE, Ross MT, Stanier P.
Identification and characterization of KLHL4, a novel human homologue of the Drosophila Kelch gene that maps within the X-linked cleft palate and Ankyloglossia (CPX) critical region.
Genomics 2001;72:128-36
- Sigurjónsson ÓE, Guðmundsson KO, Guðmundsson S.
Bandvefsstofnfrumur, yfirlitsgrein. *Læknablaðið* 2001;87:627-32.
- Sigurjónsson ÓE.
Megakaryocyte Development in vitro: Differentiation, Ploidy and Apoptosis. Meistaraprófsritgerð, Læknadeild Háskóla Íslands, Reykjavík, 2001.

RITRÝNDAR FRÆÐIGREINAR

RANNSÓKNARSTOFNUN LSH

- Jakobsen H, Adarna BC, Schulz D, Rappuoli R, Jónsdóttir I.
Characterization of antibody response to pneumococcal glycoconjugates and the effect of Escherichia coli heat-labile enterotoxin on IgG profiles after intranasal immunization.
J Infect Dis 2001;183:1494-500.
- Jonsson L, Skarphedinsson JO, Skuladottir GV, Atlason PTh, Eiríksdóttir VH, Franzson L, Schiöth HB.
Melanocortin receptor agonist transiently increases oxygen consumption in rats. Neuropharmacol Neurotoxicol 2001;14:3703-8.
- Kjeld M.
Concentrations of electrolytes, hormones, and other constituents in fresh postmortem blood and urine of fin whales (Balaenoptera physalus). Can J Zool 2001;79:438-46.
- Löve A, Stanzeit B, Li L, Ólafsdóttir E, Gudmundsson S, Briem H, Widell A.
TT virus infections among blood donors in Iceland: prevalence, genotypes, and lack of relationship to serum ALT levels.
Transfusion 2000;40:306-9.
- Ólafsdóttir E, Snorraddóttir B, Theodórs A, Ólafsson Ö, Helgadóttir A, Guðnason V.
Hómócytein, fólát og kóbalamín í íslenskum konum og körlum.
Læknablaðið 2001; 87:793-7.
- Pétursson E, Jónsson JJ.
Notkun ísótópa til lækningar á Landspítala 1959-1999. [Bæklingur] Reykjavík, 2001.
- Saeland E, Jakobsen H, Ingólfssdóttir G, Sigurdardóttir ST, Jónsdóttir I.
Sera from infants vaccinated with a pneumococcal conjugate vaccine, PncT, protect mice against invasive infection caused by serotypes 6A 6B. J Infect Dis 2001;183:253-60.
- Sigmundsdóttir H, Gudjonsson JE, Jónsdóttir I, Ludvíksson BR, Valdimarsson H.
The frequency of CLA+ CD8+ T cells in the blood of psoriasis patients correlates with the severity of their disease.
Clin Exp Immunol 2001;26:365-9.
- Sigurjonsdóttir HA, Franzson L, Manhem K, Ragnarsson J, Sigurdsson G, Wallerstedt S.
Liquorice-induced rise in blood pressure: a linear dose-response relationship. J Hum Hypertens 2001;15:549-52.
- Sævarsdóttir S, Víkingssdóttir T, Víkingsson A, Manfredsdóttir V, Geirsson AV, Valdimarsson H.
Low mannose binding lectin predicts poor prognosis in patients with early rheumatoid arthritis? A prospective study.
J Rheumatol 2001;28:728-34.
- Torfadóttir G, Jónsson JJ.
Lífefnaskimun við fósturgöllum.
Læknablaðið 2001; 87:431-40.
- Väkeväinen M, Jansen W, Saeland E, Jónsdóttir I, Snippe H, Verheul A, Käyhty H.
Are the opsonophagocytic activities of antibodies measured from infant sera by different pneumococcal phagocytic assays comparable? Clin Diagn Lab Immunol 2001;8:363-9.

Vidarsson B, Abonour R, Williams EC, Woodson RD, Turman NJ, Wiersma SR, Kim KM, Mosher DF, Longo WL.

Fludarabine and cytarabine as a sequential infusion regimen for treatment of adults with recurrent, refractory, or poor prognosis acute leukemia. Leuk Lymphoma 2001;41:321-31.

Viðarsson B, Örvar KB, Björgvinsson E, Agnarsson BA, Sigurðsson F.
Fimmtíu og fimm ára kona með sögu um risafrumuæðabólgu í átta mánuði og nú vaxandi kyngingarörðugleika og heilataugalömun.
Læknablaðið 2001;87:533-9.

Önundarson PT, Gudmundsdóttir BR, Arnfinnsdóttir AV, Kjeld JM, Ólafsson Ö.

Von Willebrand factor does not vary during normal menstrual cycle. Thromb Haemost 2001;85:183-4.

SKRIFSTOFA STARFSMANNAMÁLA

Getz L.

Kerfisbundin leit að fósturum með Downs heilkenni. Sögulegurbakgrunnur, vísindaleg þekking og siðfræði.
Læknablaðið 2001;87:53-62.

Getz L.

Fragmentenes forvaltere.
Tidsskrift Nor Lægeforen 2001;121:1562.

Getz L.

General practitioners and prenatal testing - follow the authorities or scrutinise the issue?
Scand J Prim Health Care 2001;19:145-7.

Getz L.

Prenatal diagnostikk- et minefelt med etiske snubletråder. I: Almind G, Hjortdahl P (red.) Medicinsk Årbog 2002. København: Munksgaard forlag, 2001:49-59.